

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Adriana Krčmářová

Analýza přestupkové agendy města Kojetín

Bakalářská práce

Olomouc 2024

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Analýza přestupkové agendy města Kojetín vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.“

V Olomouci dne 31. března 2024

Adriana Krčmářová

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí své bakalářské práce, Mgr. Petře Melotíkové, Ph.D., za její ochotu, cenné rady a taktéž za čas, který mi při zpracování bakalářské práce věnovala.

Obsah

ÚVOD.....	6
1. PŘESTUPKOVÉ PRÁVO	8
1.1. POJEM, FUNKCE A SYSTEMATIKA PŘESTUPKOVÉHO PRÁVA.....	8
1.2. PRAMENY PŘESTUPKOVÉHO PRÁVA	9
1.2.1. Ústavní úroveň.....	10
1.2.2. Zákonná a podzákonná úroveň.....	11
1.3. PŮSOBNOST PŘESTUPKOVÉHO ZÁKONA	13
1.3.1. Věcná působnost.....	13
1.3.2. Časová působnost	13
1.3.3. Územní působnost.....	15
1.3.4. Osobní působnost.....	16
2. ODPOVĚDNOST ZA PŘESTUPKY	20
2.1. POJEM A ZNAKY PŘESTUPKU.....	20
2.2. VZTAH PŘESTUPKŮ A TRESTNÝCH ČINŮ	22
2.3. ODPOVĚDNOST A PACHATELSTVÍ	24
2.3.1. FO jako pachatel přestupku	25
2.3.2. PO jako pachatel přestupku	28
2.3.3. Podnikající FO jako pachatel přestupku	30
3. PŘESTUPKOVÁ AGENDA MĚSTA KOJETÍN	32
3.1. MĚSTSKÝ ÚŘAD KOJETÍN.....	32
3.2. AGENDA PŘESTUPKŮ	35
3.3. PROJEDNÁVANÉ PŘESTUPKY DLE ZÁKONA O NĚKTERÝCH PŘESTUPCÍCH	38
3.3.1. Přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě	40
3.3.2. Přestupky proti veřejnému pořádku.....	41
3.3.3. Přestupky křivého vysvětlení	42
3.3.4. Přestupky proti občanskému soužití.....	42
3.3.5. Přestupky proti majetku.....	43
3.4. UKLÁDANÉ SPRÁVNÍ TRESTY A OCHRANNÁ OPATŘENÍ.....	45
3.4.1. Správní tresty	45
3.4.2. Ochranná opatření	49
ZÁVĚR.....	52
ABSTRAKT.....	54
ABSTRACT.....	54
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	55
MONOGRAFIE.....	55

KOMENTÁŘE	56
PRÁVNÍ PŘEDPISY	56
JUDIKATURA	57
INTERNETOVÉ ZDROJE A ČLÁNKY.....	57
OSTATNÍ ZDROJE	59
SEZNAM PŘÍLOH.....	61
SEZNAM GRAFŮ	61
SEZNAM OBRÁZKŮ	61
SEZNAM TABULEK.....	61

Úvod

Přestupkové právo tvoří nedílnou součást správního práva, přesněji správního práva trestního. Základní prameny přestupkového práva představují dva zákony, to zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Právě tyto předpisy pro mě budou při psaní bakalářské práce stěžejní. Téma týkající se problematiky přestupků jsem si vybrala z toho důvodu, jelikož pro mě byla oblast trestního a správního práva během studia nejzajímavější. Tudíž jsem si zvolila kompromis a svou práci tak zaměřila na správní právo trestní – konkrétně na přestupky. Nicméně tohle téma jsem si vybrala také z toho důvodu, že z města Kojetín pocházím. Kojetín je město, které sčítá necelých 7000 obyvatel, což ho řadí mezi menší městečka. Z toho hlediska mě zajímalo, kolik přestupků se na území takového městečka ročně přibližně oznamuje a jaké druhy přestupků se zde projednávají.

Činnost přestupkové agendy budu analyzovat v letech 2019 až 2021, a to z toho důvodu, že tak budu mít možnost zjistit početnost přestupků jak za běžné situace, tak i během období pandemie koronaviru (počínající na přelomu let 2019 a 2020), ale částečně i poté. Z čehož vyplývá, že má práce je založena na metodě časové komparace. V souvislosti s tím, budu také zkoumat, jaké správní tresty a ochranná opatření přestupková agenda ukládá. Ve zmíněných rocích budu analyzovat statistická data, která mi budou poskytnuta od Městského úřadu Kojetín na základě podané žádosti o poskytnutí informací podle z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Já osobně se domnívám, že se počet přestupků během pandemie ponížil. Předpokládám, že během období lockdownu, lidé neměli mnoho příležitostí páchat přestupky dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, jelikož volný pohyb osob na veřejnosti byl v té době značně omezen. Co se týče správních trestů, tak si myslím, že nejpočetněji ukládaným správním trestem byla pokuta, nicméně si neumím představit, v jakém poměru byla její čísla větší oproti ostatním správním trestům.

Jak už lze z výše uvedeného odvodit, tak mé výzkumné otázky zní následovně. „*V čem spočívá činnost přestupkové agendy města Kojetín, resp. jaké druhy přestupků spadají do její působnosti, a jaké správní tresty a ochranná opatření agenda ukládá?*“ *Kolik je ročně uloženo správních trestů a ochranných opatření a kolik je přibližně ročně agendě oznámeno přestupků dle zákona o některých přestupcích?*“ A zdali *„došlo během let 2019 až 2021 k navýšení či naopak ke snížení míry spáchaných přestupků?“*

Má práce je zpracována jak po teoretické popisné stránce, tak i po stránce praktické. Přičemž mým cílem je práci pojmout převážně z hmotněprávního hlediska přestupkového práva. Teoretickou část představují první dvě kapitoly práce. Tyto kapitoly následně slouží pro snazší orientaci v praktické části.

První kapitola se zabývá základními informacemi o přestupkovém právu. Definuje, co je to vlastně přestupkové právo, jak se dále dělí a jaké jsou jeho prameny. Jelikož je primárním pramenem přestupkového práva zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, tak část této kapitoly je zaměřena právě na působnost tohoto zákona. Druhá kapitola detailněji upravuje tzv. odpovědnost za spáchané přestupky. V této kapitole je vysvětlen pojem přestupku a jsou zde taktéž vymezeny jeho znaky. Dále jsou v této kapitole uvedeny i rozdíly, na základě kterých se od sebe přestupky a trestné činy odlišují. A v neposlední řadě je zde upraven vznik odpovědnosti a různé možné formy pachatelství.

V poslední kapitole je nejprve blíže charakterizován Městský úřad Kojetín, a následně je pod něj z organizačního hlediska podřazena mnou zkoumaná přestupková agenda. Kapitola dále vymezuje tzv. příslušnost a působnost této agendy, a dále také obsahuje bližší informace týkající se chodu této agendy. Následně jsou zde uvedeny a stručně popsány jednotlivé druhy přestupků, jež dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, agenda projednává. Tyto přestupky jsou mezi sebou v jednotlivých letech 2019 až 2021 početně porovnávány. Stejně jsou zde vymezeny a následně zkoumány i správní tresty a ochranná opatření, jež agenda za spáchané přestupky ukládá.

Statistická data, která ve své práci mezi sebou porovnávám mi byla poskytnuta Městským úřadem Kojetín na základě podané žádosti o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Odpověď na tuto žádost mi byla Městským úřadem Kojetín vydána dne 20. února 2024.

1. Přestupkové právo

1.1. Pojem, funkce a systematika přestupkového práva

Přestupkové právo systematicky náleží do oblasti českého veřejného práva. Přesněji jej lze zařadit jako pododvětví správního práva, tvořící klíčovou část správního práva trestního¹. Úlohou přestupkového práva je v první řadě ochrana společenských vztahů (především řádného výkonu veřejné správy, majetku, zdraví atd.) před jednáními, která by mohla společnost ohrozit, či v druhé řadě trestání takových jednání, u kterých byly zákonem chráněné zájmy již porušeny.^{2, 3} U přestupků je nutné určit základy správní odpovědnosti, způsoby vedení řízení a potencionální správní tresty a ochranná opatření, jež mohou být uložena. Orgány veřejné moci v odpovědnostních právních vztazích uplatňují vůči ostatním subjektům princip nadřazenosti.⁴

Přestupkové právo plní čtyři základní funkce – ochranu, prevenci, represii a regulaci. Ochranná funkce, jak již bylo výše zmíněno, chrání společenské zájmy a hodnoty před protiprávním jednáním osob. Preventivní funkce působí na konkrétní osobu pachatele i na všeobecný okruh potencionálních pachatelů přestupků. Pachatele přestupku uložený správní trest či ochranné opatření má „vychovávat“, respektive pachatel má být nasměrován tak, aby z jeho strany nedocházelo k dalšímu protiprávnímu jednání a žil spořádaně. Okruh případných pachatelů přestupků by měla myšlenka projednání věci či uložení správního trestu vystrašit a následně jej také odradit od eventuálního protiprávního jednání. Represivní funkce spočívá ve způsobení újmy pachateli přestupku. Újma je způsobena na základě uloženého správního trestu, např. formou zákazu činnosti či zaplacení pokuty. Regulativní funkce upravuje podmínky odpovědnosti a postupy správních orgánů na úseku přestupků.⁵

Přestupkové právo se dělí na právo hmotné a právo procesní. Přestupkové právo hmotné upravuje hmotněprávní odpovědnostní vztahy vznikající mezi pachateli přestupků a subjekty veřejné správy, které jsou zastupovány správními orgány. Příkladem subjektu veřejné správy může být např. stát, územně samosprávné celky, jiné veřejné korporace či osoby veřejného práva. Obsah hmotněprávního odpovědnostního vztahu tvoří práva a povinnosti. Na straně správního orgánu se může jednat jak o právo tak i o povinnost uložit pachateli přestupku správní trest či ochranné opatření. Nicméně na straně pachatele se jedná pouze o povinnost strpět

¹ Správním právem trestním se označuje taková součást správního práva, jež se zabývá deliktním (protiprávním) jednáním v oblasti veřejné správy.

² FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní*. 2. vydání. Praha: Leges, 2021. ISBN 978-80-7502-531-9, s. 21 a 59.

³ Srov. MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem pro správní praxi*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-200-4, s. 15.

⁴ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 59.

⁵ MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem...*, s. 15.

a vykonat uložený správní trest či ochranné opatření. Přestupkové hmotné právo se dále člení na část obecnou a zvláštní, přičemž tyto dvě části představují neoddělitelný celek. Obecná část vymezuje základní pojmy (přestupek aj.), společné podmínky týkající se správněprávní odpovědnosti za přestupky a taxativní výčet správních trestů a ochranných opatření, které lze pachateli uložit. Zvláštní část upravuje ve zvláštních zákonech jednotlivé skutkové podstaty přestupků a druhy správních trestů, které lze za tato protiprávní jednání uložit. V této části jsou také obsaženy odchylky od obecné právní úpravy a vysvětlení zvláštních institutů přestupkového práva.⁶

Přestupkové právo procesní se zaměřuje na zjištění, zdali došlo ke spáchání přestupku či nikoliv. Pokud ano, tak se za takové protiprávní jednání pachateli ukládá správní trest nebo ochranné opatření. Procesní část stanovuje subjektům přestupkového řízení postupy, které mají napomoci při vyvozování odpovědnosti. „*Procesněprávní vztah vzniká mezi příslušným orgánem a osobou, proti které bylo zahájeno přestupkové řízení.*“⁷ Rozdílnost spočívá v tom, že stranami hmotněprávního vztahu jsou vždy pachatel a správní orgán. U procesněprávního vztahu je jednou stranou vždy správní orgán, stejně jako u hmotněprávního vztahu, nicméně druhou stranou nemusí být jen osoba pachatele přestupku, ale i osoba obviněná, vůči které sice je vedeno přestupkové řízení, avšak osoba se přestupku nemusela dopustit. Obsah procesněprávního vztahu tvoří opět práva a povinnosti. Na straně správního orgánu povinnost spočívá v dodržování právních předpisů, a to především na zákonné úrovni. Správní orgán má právo uložit pachateli povinnosti a následně je i vymáhat. Obviněná osoba musí plnit povinnosti, které jsou jí uloženy správním orgánem a také strpět zákonem uložená omezení, má však právo uplatňovat veškerá svá procesní práva.⁸

1.2. Prameny přestupkového práva

Přestupkové právo je právem nekodifikovaným a jeho úprava je roztržena do více jak 250 právních předpisů různé právní síly. Z hierarchického hlediska se prameny přestupkového práva rozdělují na tři skupiny. První skupinu představují právní předpisy nejvyšší právní síly spadající do soustavy ústavního pořádku ČR. Těmito předpisy jsou Ústava⁹, LZPS¹⁰ a mezinárodní smlouvy podle čl. 10 Ústavy, jež mají bezprostřední aplikační přednost před zákonem. V oblasti přestupkového práva je nicméně stěžejní zákonná úprava,

⁶ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-221-9, s. 52–53.

⁷ Tamtéž.

⁸ Tamtéž.

⁹ Ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ Listina základních práv a svobod, vyhlášená usnesením předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. jako součást ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

představující druhou skupinu pramenů přestupkového práva. Za nejvýznamnější zákon upravující problematiku přestupkového práva se označuje zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPŘ“). Třetí nejméně klíčovou skupinu představuje tzv. podzákonná úroveň.¹¹

1.2.1. Ústavní úroveň

Prameny přestupkového práva mají svou ústavní úroveň zastoupenou jak z hlediska mezinárodního tak i vnitrostátního. Vnitrostátní aspekt představují ustanovení Ústavy a LZPS, oproti tomu mezinárodní pojetí představují ustanovení významných ratifikovaných internacionálních předpisů jako je např. čl. 41 Listiny základních práv Evropské unie upravující právo na tzv. dobrou správu^{12, 13}, čl. 6 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“), výstupy Výboru ministrů Rady Evropy a Evropský kodex řádné správní praxe Evropského veřejného ochránce práv.¹⁴

Z mezinárodního pohledu je pro oblast přestupků stěžejní právě čl. 6 EÚLP, jenž definuje požadavky na vedení spravedlivého veřejného procesu v přiměřených lhůtách a taktéž vymezuje požadavky na nestrannost a nezávislost správních orgánů při jejich rozhodování o správních deliktech, jež se podřazují pod souhrnný pojem „trestní obvinění“. Článek znázorňuje hlavní východisko pro uplatňování odpovědnosti správního práva trestního. Pro vyřešení situace, zdali se obvinění ze správního deliktu subsumuje pod pojem „trestní obvinění“ dle čl. 6 EÚLP, se užívají tzv. tři Engelova kritéria užívaná Evropským soudem pro lidská práva (dále jen „ESLP“) – kvalifikace činu podle vnitrostátního práva, povaha deliktu a povaha a přísnost sankce související s uplatněním odpovědnosti za přestupek. Tato kritéria byla poprvé stanovena v roce 1976 v rozsudku Engel a ostatní vs. Nizozemí, tehdy projednávaná otázka spočívala v tom, zdali se obvinění ze spáchání disciplinárního deliktu podřadí pod čl. 6 EÚLP či nikoliv. Kritéria se nadále užívala a z rozhodovací praxe ESLP vyplynulo, že k tomu, aby bylo obvinění ze správního deliktu podřazeno pod pojem „trestní obvinění“ dle čl. 6 EÚLP, postačí, pokud bude naplněno alespoň jedno výše zmíněné kritérium. ESLP následně konstatoval, že hranice, která odlišuje trestné činy od správních

¹¹ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 54.

¹² Principy dobré správy jsou spojeny s požadavky, jež směřují na orgány veřejné správy. Z evropského hlediska se jedná o spolehlivost, předvídatelnost, otevřenost, transparentnost, odpovědnost a efektivitu. Z hlediska vnitrostátního jde o zásadu zákonnosti, rovnosti, nestrannosti, proporcionality, právní jistoty, participace, konání v přiměřené časové participace a účty k soukromí. POTĚŠIL, Lukáš. „Dobrá správa“ v dokumentech rady Evropy — *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. mvcr.cz, 12. června 2008 [cit. 18. ledna 2024]. Dostupné na: <https://www.mvcr.cz/clanek/dobra-sprava-v-dokumentech-rady-evropy.aspx>

¹³ Srov. STEHLÍK, Václav, HAMULEAK, Ondřej, PETR, Michal. *Právo Evropské unie: Ústavní základy a vnitřní trh*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-277-6, s. 150–151.

¹⁴ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 40–46.

deliktů se v tomto případě relativizuje a bylo by diskriminační, pokud by pod čl. 6 nespádala i obvinění ze spáchání správních deliktů. Dle znění zmiňovaného článku totiž EÚLP mluví o pojmu „trestný čin“, který má v tomto kontextu představovat širší význam. Pojem „trestný čin“ má v sobě zahrnovat anglické pojmy jako *crimes, delicts and conventions*, což v překladu znamená trestné činy a správní delikty.¹⁵ Taktéž NSS¹⁶ ve svém rozhodnutí, ze dne 27. 10. 2004, vyslovil, že „*trestání za správní delikty musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy.*“¹⁷ Lze tedy vyvodit, že na základě mezinárodních smluv a rozhodovací praxe ESLP, se ustanovení Ústavy a LZPS týkající se trestných činů použijí také na správní delikty.

Jedním z klíčových ustanovení jsou u Ústavy čl. 3 odst. 3 a u LZPS čl. 2 odst. 3. Tato ustanovení zakotvují důležitou zásadu zákonnosti neboli zásadu legality, která říká, že „*správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.*“¹⁸ Následující podstatná ustanovení upravuje jen LZPS. Jedná se o výčet práv jako je např. právo na soudní přezkum rozhodnutí orgánu veřejné správy (čl. 36 odst. 2), právo na rovnost účastníků řízení (čl. 37 odst. 3), právo na projednání věci bez zbytečných průtahů (čl. 38 odst. 2) a další.¹⁹

1.2.2. Zákonná a podzákonná úroveň

Pro přestupkové právo je primárním pramenem zákon, jak už bylo výše zmíněno. Takové tvrzení potvrzuje i zásada žádného trestu bez zákona. Základní dvojici pramenů na zákonné úrovni tvoří ZOPŘ a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.²⁰ ZOPŘ obsahuje jak hmotněprávní tak i procesněprávní ustanovení, jež se vztahují na veškeré přestupky, a to i na ty, které mají svou speciální úpravu ve zvláštních zákonech. Vztah mezi ZOPŘ a zvláštními zákony je založen na principu subsidiarity. Primárně se použijí ustanovení zvláštního zákona, avšak pokud není problematika ve zvláštním zákoně upravena, užijí se ustanovení ZOPŘ. Oproti tomu zákon o některých přestupcích pojímá pouze skutkové podstaty přestupků rozdělené do čtyř skupin.

První skupinu představují tzv. průřezové skutkové podstaty, které se týkají více oborů veřejné správy např. úmyslné uvedení nesprávného údaje orgánu veřejné správy. Druhá skupina

¹⁵ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 42–44.

¹⁶ Nejvyšší správní soud

¹⁷ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. října 2004, sp. zn. 6 A 126/2002-29. Dostupné na: www.nssoud.cz

¹⁸ § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 46.

²⁰ Srov. FRUMAROVÁ, Kateřina a kol. *Správní trestání*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-250-9, s. 15.

se věnuje porušování povinností, jež jsou ukládány obcí nebo krajem prostřednictvím jich vydaných právních předpisů. Třetí se týká takových skutkových podstat, u kterých správně neodpovídá pozitivní hmotněprávní úprava (př. přestupky proti majetku, přestupky proti občanskému soužití aj.). Čtvrtou skupinu lze označit za zbytkovou, obsahuje skutkové podstaty přestupků na specifických úsecích veřejné správy jako např. podnikání, zdravotnictví atd.²¹

Mezi prameny se také řadí zvláštní zákony zahrnující skutkové podstaty přestupků, které vytvářejí zvláštní část přestupkového práva. Tyto zákony upravují skutkové podstaty některých přestupků, druhy správních trestů, hmotněprávní a procesněprávní odchylky a mohou případně zamezit v užití některých obecných institutů ZOPŘ. Důležitým právním předpisem je také SŘ²². Tento zákon se subsidiárně použije v takovém případě, pokud ZOPŘ nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, respektive pokud ZOPŘ nebo zvláštní zákon neobsahují svou zvláštní právní úpravu. Zásada subsidiarity je zakotvena v ustanovení § 1 odst. 1 a 2 SŘ.²³

Tzv. zbytkovou kategorii na zákonné úrovni představují tzv. ostatní zákony. Slouží k tomu, že např. konkretizují určitá ustanovení ZOPŘ či se snaží vysvětlit některé jeho instituty a představit je v širších souvislostech a návaznostech. Do skupiny ostatních zákonů se řadí např. zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů (úprava evidence přestupků) nebo zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (úprava exekucí na peněžité plnění).²⁴

Posledními zástupci pramenů přestupkového práva jsou tzv. prováděcí právní předpisy, jinak také nazývané podzákoné předpisy. Tyto předpisy mají vůči výše zmíněným pramenům menší právní sílu a vydávají se na základě zákonného zmocnění. Jako příklady lze uvést nařízení vlády, vyhlášky ministerstev a ústředních orgánů státní správy, a též vyhlášky a nařízení územních samosprávných celků (obcí a krajů) aj.^{25, 26}

²¹ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 58–59.

²² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

²³ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 58–59.

²⁴ Tamtéž, s. 59–60.

²⁵ PORTÁL EVROPSKÉ E-JUSTICE. *Vnitrostátní právní předpisy — Portál evropské e-Justice* [online]. e-justice.europa.eu, 16. září 2020 [cit. 20. ledna 2024]. Dostupný na: https://e-justice.europa.eu/content_member_state_law-6-cz-maximizeMS-cs.do?member=1

²⁶ OSINA, Petr. *Teorie práva*. Praha: Leges, 2013. ISBN 978-80-87576-65-6, s. 25.

1.3. Působnost přestupkového zákona

Působnost zákona je právním institutem upravujícím soubor společenských vztahů, kterých se ustanovení zákona týkají. Taková oblast společenských vztahů je stanovena určitými podmínkami, mezi které na úseku přestupků patří především doba a místo spáchání přestupku, hodnoty a zájmy, jež byly spácháním přestupku postiženy, a osoba pachatele přestupku.²⁷ Působnost se na základě zmíněných podmínek dále rozlišuje na čtyři druhy – věcná, časová, územní (též nazývaná prostorová či teritoriální) a osobní.^{28, 29}

1.3.1. Věcná působnost

Věcná působnost vymezuje okruh vztahů a skutkových podstat, na které se zákon vztahuje.³⁰ Věcná působnost ZOPŘ je výslovně vymezena v jeho úvodním ustanovení § 1. Tento paragraf taxativně uvádí výčet oblastí, jež zákon upravuje. Jedná se o podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření, zásady na základě kterých jsou správní tresty a ochranná opatření ukládána, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v průběhu řízení o přestupku.³¹

ZOPŘ se vztahuje z procesního hlediska na veškeré přestupky projednávané správními orgány, kompletně upravuje proces přestupkového řízení, podmínky odpovědnosti za přestupek i případné druhy správních trestů. Nepoužije se pouze v takovém případě, kdy by zvláštní zákon stanovil něco jiného, což by byl velice ojedinělý případ. Výjimku ovšem představuje SŘ, jenž je oproti zvláštním zákonům obecnou normou, vůči které je ZOPŘ speciální úpravou. Z hmotněprávního hlediska je přestupkové právo upraveno nikoliv v ZOPŘ, ale ve zvláštních zákonech. Tyto zvláštní zákony, př. stavební zákon či zákon o silničním provozu aj., obsahují jednotlivé skutkové podstaty přestupků a s tím i spojené povinnosti. Pokud dojde k porušení či nesplnění takové povinnosti, naplní se skutková podstata přestupku.³²

1.3.2. Časová působnost

Časová působnost je obsažena v ustanovení § 2 ZOPŘ. Stanovuje, na základě kterého zákona bude odpovědnost za spáchaný přestupek posuzována. Smysluplnou se stává v případech, kdy se zákony buď novelizují nebo se nahrazují jinými zákony. Primárně platí, že

²⁷ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 60.

²⁸ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 64.

²⁹ IURIDICTUM, *Působnost — iuridictum: Encyklopedie o právu* [online]. iuridictum.pecina.cz, 17. srpna 2016 [cit. 20. ledna 2024]. Dostupné na: <https://iuridictum.pecina.cz/w/Působnost>

³⁰ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 64.

³¹ § 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

³² KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich s poznámkami a vzory rozhodnutí a jiných správních aktů*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-207-3, s. 11–12.

se odpovědnost za přestupek posuzuje dle zákona, jenž byl účinný v době spáchání přestupku. Nicméně může nastat i situace, že se namísto takového zákona postupuje dle zákona nového. K takové odchylce může dojít v případě, že by užití nového zákona bylo pro pachatele přestupku příznivější než užití zákona účinného v době spáchání přestupku (starého zákona).³³

Nový příznivější zákon působí nazpět, nicméně nový zákon, jenž by měl být pro pachatele přísnější, působit nazpět nemůže. Jedná se o tzv. zásadu zákazu retroaktivity. Tato zásada je zakotvená v ustanovení čl. 40 odst. 6 LZPS. Pro zjištění zdali je nový zákon pro pachatele příznivější či nikoliv, dochází ke srovnání nového zákona se zákonem starým. Oba tyto zákony se musí porovnat v celé jejich šíři. Nejprve se zjišťuje, zdali je pachatelovo jednání považováno za protiprávní v obou zákonech. Pokud ano, může nastat situace, že takové jednání naplňuje stejnou skutkovou podstatu v obou zákonech, avšak nový zákon oproti tomu starému ukládá pachateli mírnější druh nebo výši správního trestu (př. snižuje výši sazby u pokuty nebo namísto uložení pokuty upravuje pouhé napomenutí).³⁴

Domnívám se, že většina společnosti v současné době přeje lidem jen to nejhorší. Předpokládám tedy, že právě tito lidé by se přiklonili k užití právní úpravy, jež by byla vůči pachatelům přestupků méně shovívavá. Já osobně odchylku spočívající v užití nového přívětivějšího zákona shledávám jako pozitivum, jelikož v tom spatřuji projev určité lidskosti a soucitu. Dle mého názoru tato odchylka představuje vůči pachatelům přestupků vstřícný krok. Poukazuje na to, že primárním cílem správních orgánů není pachatele za jeho protiprávní jednání potrestat. Účelem je pachatele vychovat, ukázat mu, že jeho jednání bylo protiprávní, a nasměrovat ho k tomu, aby se takového jednání už v budoucnu nedopouštěl.

S určením toho, dle jakého zákona se bude vyvozovat odpovědnost za přestupek, souvisí tzv. doba spáchání přestupku. Je to doba, kdy se pachatel svým jednáním (komisivním či omisivním) dopustil spáchání přestupku.³⁵ Respektive jedná se o dobu, kdy pachatel ukončil své protiprávní jednání. Rozhodným faktorem zde tedy nepředstavuje doba, kdy nastal nebo měl nastat následek přestupku. Rozdílnost mezi komisivními a omisivními přestupky spočívá v tom, že u komisivních přestupků je rozhodná doba, kdy pachatel skutečně jedná (vyslovení urážky, facka přes tvář aj.), oproti tomu u omisivních přestupků je rozhodující doba, kdy pachatel nejednal, ačkoliv jednat měl (nesplnění ohlašovací povinnosti).³⁶

³³ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 60–61.

³⁴ MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem...*, s. 18.

³⁵ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 61.

³⁶ MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem...*, s. 19.

Doba spáchání přestupku je konkrétně upravena pro pokus přestupku, organizátorství, návod, pomoc a pro přestupky hromadné, pokračující a trvající. U pokusu přestupku je dobou spáchání přestupku okamžik, ve kterém pachatel ukončil jednání, jež přímo směřovalo ke spáchání přestupku. U organizátorství, návodu a pomoci se jedná o moment, kdy osoba organizátora, návodce či pomocníka ukončila své protiprávní jednání. U přestupků hromadných a pokračujících je dobou spáchání takový okamžik, v němž byl vykonán poslední útok, a u přestupků trvajících se jedná o moment, v němž byl odstraněn udržovaný protiprávní stav.³⁷

Pokud by nastala situace, že se odpovědnost za přestupek bude posuzovat podle starého zákona, i když v účinnosti je již zákon nový, použijí se u nového zákona jen taková ustanovení upravující správní tresty a ochranná opatření. Správní trest se ukládá podle starého zákona, nicméně tento druh správního trestu musí být upraven i v zákoně novém. U ochranných opatření se vždy použijí pouze ustanovení nového zákona, respektive účinného zákona v době, kdy se ochranné opatření ukládá. Z hlediska časové působnosti se přestupkové řízení koná podle zákona, jenž je účinný v době, kdy je takové řízení vedeno.³⁸

1.3.3. Územní působnost

Územní působnost je vymezena v ustanovení § 3 ZOPŘ. Stanovuje území, na něž se vztahuje působnost ZOPŘ.³⁹ Důležitý faktor související s územní působností představuje místo spáchání přestupku, pod kterým si lze představit místo, kde pachatel jednal či měl jednat. Z toho vyplývá, že spáchat přestupek může osoba jak svým konáním tak i opomenutím. Územní působnost může být založena buď na zásadě teritoriality nebo na zásadě personality.⁴⁰

Zásada teritoriality je zakotvená v ustanovení § 3 odst. 1 a 2 ZOPŘ. Spočívá v tom, že stát má právo vykonávat svou pravomoc pouze na svém území a může s ní disponovat pouze pomocí svých orgánů. Odpovědnost se tak posuzuje za veškeré přestupky, jež byly spáchány na území ČR. Nicméně podle ustanovení § 3 odst. 2 ZOPŘ nemusí být přestupek spáchán ve všech znacích pouze na území ČR. Za přestupek spáchaný na území ČR se považuje i takový, jehož pachatel jednal na území ČR, avšak k následku došlo v cizině, nebo naopak, kdy pachatel jednal na území cizího státu, ale následek nastal až na území ČR. Takové přestupky se označují za tzv. distanční, mezi jednáním a následkem totiž existuje jistá územní vzdálenost. V případě spáchání přestupku cizincem je pro projednání věci zásadní, aby se na území ČR tento cizinec zdržoval. Pokud se zde tento cizinec nezdržuje, nelze přestupek projednat.

³⁷ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 61–62.

³⁸ Tamtéž, s. 62.

³⁹ MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem...*, s. 22.

⁴⁰ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 62–63.

ČR totiž nemá na úseku přestupků s cizími státy uzavřeny tzv. smlouvy o právní pomoci, což pro ni znamená, že nemůže postupovat přestupky k projednání orgánům cizích států. Se zásadou teritoriality souvisí i tzv. princip vlajky neboli též zásada registrace⁴¹ vyplývající z mezinárodních smluv, kterými je ČR vázána. Princip vlajky znamená, že přestupky budou projednány a sankcionovány podle českých zákonů, pokud k jejich spáchání došlo na palubách lodí či letadel registrovaných v ČR.^{42, 43, 44}

Zásada personality upravená v ustanovení § 3 odst. 3 ZOPŘ oproti výše zmíněné zásadě teritoriality vyvozuje odpovědnost za přestupek, jenž byl spáchán na území cizího státu státním občanem ČR či osobou bez státní příslušnosti mající na území ČR povolený trvalý pobyt, popřípadě i PO⁴⁵ či podnikající FO⁴⁶, jež má na území ČR sídlo nebo zde provozuje svou činnost anebo zde vlastní nemovitý majetek,⁴⁷ „*jestliže a) pachatel svým jednáním porušil povinnost, kterou má podle právního řádu České republiky i mimo území České republiky, b) pachatel spáchal přestupek proti majetku nebo proti občanskému soužití, pokud takové jednání nebylo projednáno v cizině, nebo c) tak stanoví mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu České republiky.*“⁴⁸

1.3.4. Osobní působnost

Osobní působnost je upravena v ustanovení § 4 ZOPŘ. V jednotlivých jeho odstavcích jsou vymezeny skupiny osob se zvláštním postavením, na které se působnost ZOPŘ nevztahuje. Jedná se o tzv. exempci (vynětí) vybraných osob z působnosti ZOPŘ. Přestupkové orgány vůči takovým osobám nemohou uplatňovat svoji pravomoc. Orgány tak nemohou vůči nim vést přestupkové řízení či v takovém řízení pokračovat, a taktéž jim nemohou ukládat správní tresty. Jedná se o osoby požívající výsad a imunit, poslance a senátory Parlamentu ČR, příslušníky bezpečnostních sborů, vojáky z povolání a osoby ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody či zabezpečovací detence.⁴⁹

Osoby požívající diplomatických imunit a výsad jsou blíže upraveny v ustanovení § 4 odst. 1 a 2 ZOPŘ. Osoby požívají své imunity a výsady dle jiného zákona či mezinárodního

⁴¹ Srov., John A., NOVÁK, Petr. *Působnost trestních zákonů — iurium Wiki* [online]. wiki.iurium.cz, 12. srpna 2016 [cit. 20. ledna 2024]. Dostupné na: http://wiki.iurium.cz/w/Působnost_trestních_zákonů

⁴² MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem...*, s. 22.

⁴³ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 62–63.

⁴⁴ KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 17.

⁴⁵ Právnická osoba/právnické osoby

⁴⁶ Fyzická osoba/fyzické osoby

⁴⁷ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 62–63.

⁴⁸ § 3 odst. 3 písm. a) – c) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 63.

práva. Podle zákona jsou těmito osobami prezident, soudci Ústavního soudu, poslanci a senátoři.⁵⁰ Poslanci a senátoři tvoří samostatnou skupinu, která bude popsána níže. Podle mezinárodního práva se do této skupiny řadí i osoby, na které se vztahuje mezinárodní obyčejové právo či různé mezinárodní dokumenty jako jsou např. Vídeňské úmluvy o diplomatických a konzulárních stycích. U osob požívajících diplomatických imunit a výsad platí tzv. úplná procesněprávní exempce. Veškerá zahájená přestupková řízení se zastaví podle ustanovení § 86 odst. 1 písm. d) či e) ZOPŘ. Nicméně pokud přestupkové řízení nebylo ještě správním orgánem zahájeno, tak se věc odloží podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) nebo c) ZOPŘ.⁵¹ Těmto osobám totiž nelze nikdy uložit správní trest. To znamená, že kdyby nejprve tyto osoby spáchaly přestupek a až poté se staly osobami zvláštního postavení, nebo i kdyby tyto osoby svého zvláštního postavení pozbyly až po spáchání přestupku, tak jim v obou případech za takové jednání správní orgán nemůže správní trest uložit.⁵²

Ústavní soudci, poslanci a senátoři Parlamentu ČR jsou detailněji upraveni v ustanovení § 4 odst. 4 ZOPŘ. U soudců Ústavního soudu, poslanců a senátorů platí tzv. částečná procesněprávní exempce.⁵³ Pokud poslanci a senátoři požádají, aby jejich přestupek byl projednán v disciplinárním řízení, tak musí přestupkový orgán na základě ustanovení § 64 odst. 1 písm. b) ZOPŘ věc předat orgánu příslušnému k projednání přestupku podle jiných zákonů. V tomto případě jsou těmito zákony jednací řád Poslanecké sněmovny⁵⁴ a jednací řád Senátu⁵⁵. Podle ustanovení § 13 a násl. jednacího řádu Poslanecké sněmovny a podle ustanovení § 14 jednacího řádu Senátu jsou příslušnými orgány k projednání přestupku jejich mandátové a imunitní výbory. Pokud ovšem poslanec nebo senátor nepožádá o projednání věci v disciplinárním řízení, tak věc typicky projedná přestupkový orgán podle ZOPŘ. Stejná situace nastává i u ústavních soudců, kteří musí taktéž požádat o projednání přestupku ale ne v disciplinárním řízení, ale v řízení kárném. Pokud ústavní soudce o takové projednání přestupku zažádá, přestupkový orgán mu následně musí vyhovět a opět je věc předána podle ustanovení § 64 odst. 1 písm. b) ZOPŘ orgánu příslušnému podle jiného zákona. Jiným zákonem je v tomto případě zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších

⁵⁰ Srov. FILIP, Jan. *Ústavní právo: učební text pro bakalářské studium*. 4., aktualizované a doplněné vydání. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015. ISBN 978-80-210-7845-1, s. 122

⁵¹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (3. aktualizovaná verze, pdf s. 11)* — Ministerstvo vnitra České republiky [online]. mvcr.cz, 1. února 2022 [cit. 22. ledna 2024]. Dostupný na: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-rizeni-o-nich-ucinny-od-1-7-2017.aspx>

⁵² FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 63.

⁵³ Tamtéž, s. 64.

⁵⁴ Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁵ Zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů

předpisů.^{56,57} O zahájení kárného řízení rozhoduje samostatně předseda Ústavního soudu, avšak může se stát, že spolu s předsedou bude rozhodovat i plénum.⁵⁸ Pokud ústavní soudce nepožádá o projednání věci v kárném řízení, tak je věc projednána přestupkovým orgánem podle ZOPŘ.⁵⁹

Osoby ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence upravuje ustanovení § 4 odst. 5 písm. c) a odst. 7 ZOPŘ. Přestupkový orgán postupuje taktéž podle ustanovení § 64 odst. 1 písm. b) ZOPŘ a předá věc k projednání příslušnému služebnímu orgánu či služebnímu funkcionáři. Přestupky těchto osob se projednávají dle zákonů upravujících výkon vazby⁶⁰, trestu odnětí svobody⁶¹ a zabezpečovací detence⁶². Přestupek se ale projedná normálně podle ZOPŘ, pokud pachatel už není osobou uvedenou v ustanovení § 4 odst. 5 písm. c) a správní orgán prvního stupně nestihl v této věci vydat rozhodnutí. Pokud ale pachatel přestane být osobou uvedenou v ustanovení § 4 odst. 5 písm. c) až po vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tak se nebudou otázky spojené s opravnými a dozorčími prostředky projednávat podle ZOPŘ, ale podle zákonů upravujících výkon vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence.⁶³

Příslušníci bezpečnostních sborů a vojáci z povolání jsou upraveni v ustanovení § 4 odst. 5 písm. a) – b) a odst. 6 a 7 ZOPŘ. U těchto osob se přestupky především projednávají podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů⁶⁴ a zákona o vojácích z povolání⁶⁵. Avšak přestupky těchto osob se mohou projednávat i podle ZOPŘ. Rozhodující je zde okamžik, ve kterém se správní orgán dozví, že podezřelou/obviněnou osobou ze spáchání přestupku je příslušník bezpečnostního sboru či voják z povolání. Když se takovou informací správní orgán dozví dříve, než vydá rozhodnutí v prvním stupni, tak věc předá příslušnému orgánu podle ustanovení § 64 odst. 1 písm. b). Pokud se ale takovou informací správní orgán

⁵⁶ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (3. aktualizovaná verze, pdf s. 12)* — Ministerstvo vnitra České republiky [online]. mvcr.cz, 1. února 2022 [cit. 22. ledna 2024]. Dostupný na: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-rizeni-o-nich-ucinny-od-1-7-2017.aspx>

⁵⁷ Srov. JIRÁSEK, Jiří a kol. *Ústavní základy organizace státu*. Praha: Leges, 2013. ISBN 978-80-87576-57-1, s. 280.

⁵⁸ § 134 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (3. aktualizovaná verze, pdf s. 12)* — Ministerstvo vnitra České republiky [online]. mvcr.cz, 1. února 2022 [cit. 22. ledna 2024]. Dostupný na: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-rizeni-o-nich-ucinny-od-1-7-2017.aspx>

⁶⁰ Zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů

⁶² Zákon č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence, ve znění pozdějších předpisů

⁶³ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (3. aktualizovaná verze, pdf s. 12–13)* — Ministerstvo vnitra České republiky [online]. mvcr.cz, 1. února 2022 [cit. 22. ledna 2024]. Dostupný na: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-rizeni-o-nich-ucinny-od-1-7-2017.aspx>

⁶⁴ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁵ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů

dozví až po vydání rozhodnutí v prvním stupni, dokončí přestupkové řízení sám podle ZOPŘ a příslušný vyrozumí o tom příslušný služební orgán nebo služebního funkcionáře. V případě, že pachatel už není příslušníkem bezpečnostního sboru nebo vojákem z povolání, je pro projednání přestupku klíčový moment, kdy tímto příslušníkem/vojákem přestal být. Pokud tato osoba přestala být příslušníkem/vojákem v době, kdy správní orgán rozhodnutí ještě nestihl vydat, projedná se přestupek standartně podle ZOPŘ. Pokud pachatel přestane být příslušníkem bezpečnostního sboru nebo vojákem z povolání až po vydání rozhodnutí v prvním stupni, tak se ponechává pravomoc dokončit řízení služebnímu orgánu či služebnímu funkcionáři.⁶⁶

Dle mého názoru není nic špatného na tom, že přestupky výše zmíněných osob projednávají orgány podle zvláštních zákonů, a ne orgány podle ZOPŘ, jelikož právě tyto osoby disponují zvláštním postavením. U osob uvedených v ustanovení § 4 odst. 5 písm. c) to navíc shledávám jako přínosné, a to jak z hlediska bezpečnosti, tak i z hlediska času. Nicméně myslím si, že např. u poslanců, senátorů a ústavních soudců dochází k mírné diskriminaci, a to z toho důvodu, jelikož si mohou vybrat orgán, jenž jimi spáchaný přestupek projedná. Dle mého názoru jsou to lidi jako všichni ostatní a disponují speciálním právem volby, které jiným osobám není umožněno.

⁶⁶ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (3. aktualizovaná verze, pdf s. 13–14)* — Ministerstvo vnitra České republiky [online]. mvcr.cz, 1. února 2022 [cit. 22. ledna 2024]. Dostupný na: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-rizeni-o-nich-ucinnyy-od-1-7-2017.aspx>

2. Odpovědnost za přestupky

2.1. Pojem a znaky přestupku

Definice přestupku je uvedena v ustanovení § 5 ZOPŘ. „*Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.*“⁶⁷ Aby se osoba dopustila spáchání přestupku podle ZOPŘ a byla jí následně na základě toho vyvozena správněprávní odpovědnost a společně s tím i udělen trest, musí taková osoba naplnit všechny znaky přestupku. Jednání osoby musí být protiprávní, musí být v zákoně formálně za přestupek označeno a nesmí se jednat o trestný čin. Dále takové jednání musí naplnit tzv. formální a materiální znaky. Formálními znaky se rozumějí znaky, jež jsou uvedené v zákoně. Materiální znak je pouze jeden, jedná se o naplnění potřebné míry společenské škodlivosti. Z toho vyplývá, že definice přestupku je založena na materiálně-formálním pojetí.⁶⁸ Pod pojem přestupek se zahrnují jak přestupky FO, tak i přestupky PO a podnikajících FO.⁶⁹

Formální znaky přestupku se dále dělí na znaky obecné a typové. Obecné znaky jsou společné pro všechny typy přestupků a jsou obsaženy v ZOPŘ. Vztahují se k základům odpovědnosti za přestupky a odvíjejí se od osoby, jež se přestupku dopustila. To znamená, že závisí na tom, zdali byl přestupek spáchán FO, PO či podnikající FO. Mezi obecné znaky se řadí protiprávnost a trestnost jednání, osoba odpovědná za přestupek (neboli pachatel přestupku), výslovné označení činu za přestupek a dále také skutečnost že se nejedná o trestný čin. U přestupků FO se k obecným znakům navíc řadí zavinění, věk a přičetnost osoby.⁷⁰

Protiprávností se rozumí takové jednání, které je v rozporu s právním řádem ČR. Osoba tak porušuje svým jednáním povinnosti, které jsou jí uloženy buď zákonem nebo na základě zákona.⁷¹ V zákoně může být vyjádřena např. slovy jako „neoprávněně“ či „bez povolení“. Trestností se rozumí hrozba uložení správního trestu osobě, jež je odpovědná za přestupek či za pokus přestupku⁷², pokud je trestný.⁷³ K zániku trestnosti může dojít uplynutím promlčecí

⁶⁷ § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁸ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 64–65.

⁶⁹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-564-4, s. 199–200.

⁷⁰ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 66.

⁷¹ DOLEČEK, Marek. *Odpovědnost za přestupky podle přestupkového zákona. Přestupky* [online]. businessinfo.cz, 30. června 2021 [cit. 7. února 2024]. Dostupné na: <https://www.businessinfo.cz/navody/odpovednost-za-prestupky-podle-noveho-prestupkoveho-zakona-ppbi/2/#h-p-estupky>

⁷² Pokusem přestupku je jednání FO, PO nebo podnikající FO, které bezprostředně směřuje k dokonání přestupku, avšak k dokonání takového přestupku nedošlo. U FO musí existovat úmysl přestupek spáchat. Pokud je pokus trestný, ukládá se za něj stejný správní trest jako za dokonání přestupku.

⁷³ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 27–29.

doby, smrtí FO, zánikem PO (v případě, kdy nemá právního nástupce) či vyhlášením amnestie.⁷⁴ Existují tzv. okolnosti vylučující protiprávnost, jež zapřičiňují, že jednání osoby již od počátku není protiprávní a trestné. Mezi příklady takových okolností patří např. krajní nouze, nutná obrana, svolení poškozeného, přípustné riziko a oprávněné použití zbraně.⁷⁵

Oproti tomu typové znaky od sebe odlišují jednotlivé přestupky a dochází tak k jejich charakteristice a individualizaci. Souhrn objektivních a subjektivních typových znaků je upraven v ustanoveních zvláštních zákonů. Typové znaky se dále dělí na znaky obligatorní a fakultativní, jejichž naplněním dochází k naplnění skutkové podstaty přestupku. Mezi obligatorní znaky skutkové podstaty patří objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka. Tyto znaky mají všechny skutkové podstaty přestupků.^{76, 77} Mezi fakultativní znaky se následně řadí např. místo a čas jednání, hmotný předmět útoku, motiv, pohnutka a další. Nicméně takové fakultativní znaky jsou nepovinné, nemusejí být ve skutkové podstatě přestupku upraveny.⁷⁸

Objektem se rozumí zákonem chráněný společenský zájem či hodnota, vůči které je protiprávní jednání namířeno. Objektivní stránku obligatorně tvoří protiprávní jednání, následek a příčinná souvislost mezi takovým jednáním a následkem. Za jednání se považuje projev lidské vůle navenek. Osoba se svým konáním či opomenutím konat dopustí porušení povinnosti, která jí byla uložena zákonem či na základě zákona. Následkem takového protiprávního jednání je porušení či ohrožení zákonem chráněného zájmu. K tomu, aby osoba byla uznána vinnou, tak se musí prokázat tzv. příčinný vztah mezi protiprávním jednáním a jeho následkem. Příčinou je takový jev (jednání), bez kterého by další jev nenastal (následek), resp. nenastal určitým způsobem. Ke zjištění příčinného vztahu mezi jednáním a následkem se užívají dvě metody – tzv. umělá izolace jevů a gradace příčinné souvislosti. Mezi fakultativní znaky objektivní stránky se řadí místo a čas jednání, způsob provedení, použité prostředky, hmotný předmět útoku a účinek.^{79, 80}

Subjekt popisuje případnou speciální vlastnost, způsobilost či případně nějaké zvláštní postavení pachatele přestupku. Nejde tedy konkrétně o osobu pachatele, ale o to, zdali jsou k vyvození odpovědnosti postačující obecné odpovědnostní podmínky či je u pachatele zapotřebí nějakých specifických rysů. Rozlišují se tři typy subjektů – obecný, speciální

⁷⁴ § 29 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁵ § 24–28 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁶ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 66–67.

⁷⁷ Srov. SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo...*, s. 200.

⁷⁸ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 30–37.

⁷⁹ Tamtéž, s. 30–33.

⁸⁰ Srov. FRUMAROVÁ, Kateřina a kol. *Správní trestání...*, s. 26–27.

a konkrétní. U obecného subjektu není zapotřebí žádná speciální vlastnost, způsobilost či postavení. V zákoně se osoba pachatele označuje většinou jako „FO“ či „PO“, nebo slovem „kdo“. U speciálního subjektu je v zákoně zmíněna jeho zvláštní vlastnost, způsobilost či postavení. Takovým subjektem může být např. úřední osoba či voják. U konkrétních subjektů je požadavek zvláštní vlastnosti, způsobilosti či postavení úzce specifikován. Konkrétním subjektem tak může být pouze taková osoba, která odpovídá svým popisem danému požadavku. Jedná se např. o osobu dlužníka, jež se dopustila přestupku vůči svému věřiteli.⁸¹

Obligatorním znakem subjektivní stránky je zavinění, které představuje vnitřní psychický vztah pachatele přestupku k jeho jednání a následku takového jednání. Je založeno na složce intelektuální a volní.^{82, 83} Zavinění se prokazuje pouze u přestupků, které byly spáchány nepodnikajícími FO. Pokud se takové FO zavinění neprokáže, nemůže být za přestupek odpovědná. Zpravidla platí, že k prokázání viny postačí nedbalostní forma zavinění, pokud zákon výslovně nestanoví, že je nutná úmyslná forma zavinění. Složka volní u přestupků spáchaných z nedbalosti chybí. Subjektivní stránka může nicméně obsahovat i nepovinné znaky jako je např. cíl nebo pohnutka (označovaná též jako motiv).⁸⁴

2.2. Vztah přestupků a trestných činů

Definice trestného činu je obsažena v obecné části trestního zákoníku. „*Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.*“⁸⁵ Klíčový faktor, jenž určí rozdíl mezi přestupkem a trestným činem, představuje tzv. míra společenské škodlivosti, a to v případě kdy se formální znaky těchto protiprávních činů shodují.⁸⁶ Definice přestupku je založena na formálně-materiálním pojetí, to znamená, že přestupky mají společenskou škodlivost zahrnutou přímo ve své definici v ustanovení § 5 ZOPŘ.

Oproti tomu definice trestného činu je založena pouze na pojetí formálním, což znamená, že trestné činy mají institut společenské škodlivosti upraven odděleně od své definice, a to konkrétně v ustanovení § 12 odst. 2 trestního zákoníku. Právě z tohoto ustanovení vyplývá tzv. zásada subsidiarity trestní represe, kterou se formální pojetí trestného činu doplňuje. Trestní právo má v takovém případě postavení ultima ratio (tzv. posledního prostředku). Trestní

⁸¹ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 33–34.

⁸² Tamtéž, s. 34–37.

⁸³ Srov. FRUMAROVÁ, Kateřina a kol. *Správní trestání...*, s. 28.

⁸⁴ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo...*, s. 201.

⁸⁵ § 13 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁶ OBVINENY CZ. *Přestupek, přečin a zločin: Jaké jsou mezi nimi rozdíly? — OBVINENY CZ: advokáti pro trestní právo* [online]. obvineny.cz [cit. 11. února 2024]. Dostupné na: <https://obvineny.cz/poradna/prestupek-precin-zlocin/>

odpovědnost lze uplatňovat dle trestního zákoníku jen v takových společensky škodlivých případech, ve kterých by bylo uplatnění odpovědnosti podle jiného zákona nedostatečné (resp. prostředky správního práva by k ochraně práv a zájmů osob nepostačily).^{87, 88} Přestupky jsou v porovnání s trestnými činy méně závažnými protiprávními jednáními a vyskytuje se u nich menší míra společenské škodlivosti.^{89, 90} Další významné rozdíly mezi přestupky a trestnými činy jsou uvedeny níže (viz. Tabulka 1).

PŘESTUPKY	TRESTNÉ ČINY
Úprava roztržena do několika právních předpisů	Kompletní úprava v trestním zákoníku
Objektem je především ochrana řádného výkonu veřejné správy a dále také ochrana majetku a zdraví	Objektem je ochrana celospolečenských hodnot (ultima ratio postavení)
Projednávají je správní orgány	Projednávají je trestní soudy
Řízení se zahajuje ex offio správním orgánem	Řízení se zahajuje na základě obžaloby podané státním zástupcem
Nelze uložit trest odnětí svobody, ukládají se mírnější tresty	Lze uložit trest odnětí svobody, ukládají se tvrdší tresty
Postačuje zavinění z nedbalosti, pokud zákon nestanoví jinak	Vyžaduje se úmyslné zavinění, pokud zákon nestanoví jinak
Vzniká správněprávní odpovědnost	Vzniká trestněprávní odpovědnost

Tabulka 1: Porovnání rozdílů mezi přestupky a trestnými činy⁹¹

⁸⁷ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 67–68.

⁸⁸ Srov. BENEŠ, Prokop. *Subsidiarita trestní represe a zásada ultima ratio v novém trestním zákoně* [online]. bcak.cz [cit. 21. února 2024]. Dostupné na: <https://www.bcak.cz/subsidiarita-trestni-represe-a-zasada-ultima-ratio-v-novem-trestnim-zakone/>

⁸⁹ OBVINENY CZ. *Přestupek, přečin a zločin: Jaké jsou mezi nimi rozdíly? — OBVINENY CZ: advokáti pro trestní právo* [online]. obvineny.cz [cit. 11. února 2024]. Dostupné na: <https://obvineny.cz/poradna/prestupek-precin-zlocin/>

⁹⁰ Srov. PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 98–99.

⁹¹ Tabulka vytvořena na základě údajů uvedených v tabulkách vyskytujících se v knize. FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 20–21.

2.3. Odpovědnost a pachatelství

Dle klasifikace právní odpovědnosti se odpovědnost za přestupky řadí pod odpovědnost veřejnoprávní, konkrétněji správněprávní. Vedle správněprávní odpovědnosti se pod veřejnoprávní odpovědnost řadí také např. odpovědnost trestněprávní či odpovědnost finančněprávní a další. Oproti tomu příkladem soukromoprávní (občanskoprávní) odpovědnosti může být např. odpovědnost za škodu či vadu věci. Odpovědnost za přestupky je upravena z převážné většiny v ZOPŘ, nicméně úprava jednotlivých skutkových podstat přestupků je roztržštěna ve velkém množství složkových zákonů.⁹²

Odpovědnost za přestupky je specifickým subsystémem právní odpovědnosti. Jedná se o pasivní právní odpovědnost, to znamená, že vzniká až v momentě, kdy se pachatel dopustí porušení či ohrožení zájmu chráněného normou správního práva (resp. pachatel poruší právem uloženou povinnost). Za takové protiprávní jednání, označováno jako přestupek, lze pachateli uložit správní trest. Mezi hlavní cíle uplatnění této odpovědnosti patří zejména zajištění řádného výkonu veřejné správy, odstranění vzniklých závadných stavů a škodlivých následků, a taktéž zabránění opakování protiprávních jednání v budoucnu. Odpovědnost za přestupky je uplatňována pouze správními orgány, což znamená, že pouze správní orgány mohou ukládat správní tresty a správněprávní odpovědnost tak aplikují na potřeby a podmínky veřejné správy. Mezi správním orgánem a pachatelem přestupku vzniká právní vztah, který spočívá v nerovném postavení. Správní orgán je vůči pachateli mocensky nadřazen a může tak autoritativně rozhodovat o jeho právech a povinnostech.^{93, 94}

Podle předpokladů zavinění se dále odpovědnost za přestupky rozlišuje na odpovědnost subjektivní, objektivní a kvazisubjektivní. Subjektivní odpovědnost je tzv. odpovědností za zaviněné protiprávní jednání, z čehož vyplývá, že u osoby pachatele přestupku je nezbytné prokázat zavinění (zpravidla postačí nedbalost). Subjektivní odpovědnost se uplatňuje jen u přestupků nepodnikajících FO. Objektivní odpovědnost je tzv. odpovědností za následek. U této odpovědnosti se neprokazuje zavinění, vyžaduje se zde splnění tří podmínek – pachatel poruší svým jednáním normu správního práva, nastane škodlivý následek a mezi takovým jednáním a škodlivým následkem musí existovat tzv. příčinná souvislost. Objektivní odpovědnost se uplatňuje u přestupků PO a podnikajících FO.⁹⁵ Zákon v některých případech u objektivní odpovědnosti umožňuje možnost liberace. Kvazisubjektivní odpovědnost se

⁹² FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 22–23.

⁹³ Tamtéž, s. 24–25.

⁹⁴ Srov. FRUMAROVÁ, Kateřina a kol. *Správní trestání...*, s. 30–31.

⁹⁵ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 16–17.

označuje jako tzv. přičitatelnost jednání a uplatňuje se pouze ve vztahu k odpovědnosti PO za spáchané trestné činy.⁹⁶

V druhé části ZOPŘ je ve spojitosti s odpovědností za přestupky upraven důležitý pojem tzv. pachatele přestupku, kterým se rozumí taková osoba, jež svým jednáním naplnila veškeré znaky přestupku (resp. pokusu přestupku, pokud je trestný). Pachatelem přestupku může být jak FO, PO, tak i podnikající FO.⁹⁷ Zákon nicméně kromě institutu pachatele upravuje také institut tzv. spolupachatele, a to konkrétně v ustanovení § 11 ZOPŘ. O spolupachatelství se jedná v takovém případě, kdy byl přestupek (resp. pokus přestupku) spáchán společným jednáním dvou či více osob (u FO se jedná o úmyslné jednání). Každá osoba spolupachatele odpovídá za přestupek jako by jej spáchala sama.⁹⁸ Dle ustanoveních ZOPŘ se za další formy pachatelství považují také např. nepřímý pachatel, zákonný zástupce či opatrovník, organizátor, návodce a pomocník.⁹⁹

Téměř většiny přestupků se může dopustit kterákoliv osoba, v takovém případě se jedná o obecný subjekt přestupku, nicméně ZOPŘ upravuje i tzv. zvláštní subjekt přestupku, a to konkrétně ve svém ustanovení § 12.¹⁰⁰ K tomu, aby byla osoba pachatelem či spolupachatelem přestupku, je zapotřebí, aby splnila zákonem požadovanou zvláštní vlastnost, způsobilost či postavení.¹⁰¹ Takovým zvláštním subjektem může být např. vlastník lesa¹⁰² nebo řidič vozidla¹⁰³. Nicméně u spolupachatelů, zákonných zástupců a opatrovníků může nastat, stanoví-li tak zákon, výjimka. Taková výjimka spočívá v tom, že u těchto osob není splnění požadavku na zvláštní vlastnost, způsobilost či postavení povinné, neboť v takových případech postačí, pokud požadovanou zvláštní vlastnost, způsobilost či postavení má alespoň jeden ze spolupachatelů či zastupovaná osoba.^{104, 105}

2.3.1. FO jako pachatel přestupku

FO se v tomto případě rozumí každý nepodnikající fyzický člověk, čili občan ČR, osoba bez státní příslušnosti i cizinec. Výjimku představují osoby vyňaté z působnosti ZOPŘ.¹⁰⁶ Odpovědnost FO za spáchaný přestupek upravují podrobně ustanovení § 13 až § 19 ZOPŘ.

⁹⁶ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 23.

⁹⁷ Tamtéž, s. 76.

⁹⁸ § 11 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁹ § 13–14 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁰ MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem...*, s. 47.

¹⁰¹ § 12 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰² § 54 odst. 2 písm. d) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰³ § 125c odst. 1 písm. a) a násl. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁴ § 12 b) a § 14 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁵ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 76.

¹⁰⁶ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 124.

Dle ustanovení § 13 odst. 1 ZOPŘ je FO pachatelem, „*jestliže svým zaviněným jednáním naplnila znaky přestupku nebo jeho pokusu, je-li trestný*“¹⁰⁷. Odpovědnost FO za spáchaný přestupek, vyžaduje naplnění tří obecných podstatných znaků – zavinění, příčetnosti a věku. U přestupků FO se zavinění musí vždy prokázat, jinak osoba nemůže být za takový protiprávní čin odpovědná.¹⁰⁸ Zavinění se definuje jako „*vnitřní psychický stav pachatele k jednání a zamýšlenému následku svého jednání*“¹⁰⁹. Vyskytuje se ve dvou formách – úmyslu a nedbalosti. Dle ustanovení § 15 odst. 1 ZOPŘ postačí u přestupků FO prokázání nedbalostního zavinění, pokud zákon výslovně nestanoví, že je zapotřebí zavinění z úmyslu.¹¹⁰ Nedbalostní jednání (vědomé/nevědomé) je blíže popsáno v ustanovení § 15 odst. 3 písm. a) – b), a úmyslné jednání (přímé/nepřímé) je upraveno v ustanovení § 15 odst. 2 písm. a) – b) ZOPŘ.^{111, 112}

Dalším obligatorním znakem, jenž je zapotřebí naplnit, je dostatečný věk. Odpovědnost za přestupek nevzniká osobě, jež v době spáchání přestupku nedovršila věku 15 let. Nicméně den 15. narozenin se nezapočítává. Odpovědnost za přestupek tak může vzniknout až den následující, po dni kdy osoba dosáhla 15 let.¹¹³ Kdyby se měl v každém případě porovnávat časový údaj narození osoby a okamžik, kdy byl přestupek spáchán, byl by to časově mnohem náročnější proces. Pravidlo dne následujícího po dni narození představuje srozumitelnou a jasnou časovou hranici pro vyvozování odpovědnosti.

Posledním znakem je tzv. příčetnost osoby. V ustanovení § 19 ZOPŘ je definován opak příčetnosti. Nepříčetným je ten, kdo v době spáchání přestupku pro duševní poruchu nemohl rozpoznat protiprávnost svého jednání či své jednání nemohl ovládat (složka rozpoznávací a ovládací). Aby taková osoba nebyla odpovědná za své protiprávní jednání, postačí, pokud má zcela vymizelou alespoň jednu složku – buď složku rozpoznávací či ovládací. Nicméně může nastat i taková situace, že má osoba zcela vymizelé obě složky zároveň. Avšak odpovědnosti není zbavena osoba, jež se do stavu nepřičetnosti přivedla sama požitím návykové látky

¹⁰⁷ § 13 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁸ DOLEČEK, Marek. *Odpovědnost za přestupky podle přestupkového zákona. Odpovědnost osoby fyzické za přestupek* [online]. businessinfo.cz, 30. června 2021 [cit. 29. února 2024]. Dostupné na: <https://www.businessinfo.cz/navody/odpovednost-za-prestupky-podle-noveho-prestupkoveho-zakona-ppbi/3#odpovednost-osoby-fyzicke-za-prestupek>

¹⁰⁹ Tamtéž.

¹¹⁰ U trestných činů je tomu naopak, je zapotřebí prokázat úmyslné zavinění, nestanoví-li zákon jinak.

¹¹¹ § 15 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹¹² Srov. ČLOVĚK V PRÁVU. 8.1.2.9. *Zavinění — Člověk v právu* [online]. clovekvprahu.cz [cit. 29. února 2024]. Dostupné na: <https://clovekvprahu.cz/prirucka/8-trestni-pravo/8-1-trestni-pravo-hmotne/8-1-2-obecna-cast-zakladni-pojmy-a-pravidla-trestniho-prava/8-1-2-9-zavineni/#top>

¹¹³ KUČEROVÁ Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-211-0, s. 123.

(alkoholem, omamnou látkou atd.). Nezáleží na tom, zdali se přivedla do takového stavu nedbalostí nebo úmyslně.^{114, 115}

V ustanovení § 13 odst. 2 a 3 ZOPŘ je upraveno tzv. nepřímé pachatelství. Jedná se o situaci, kdy je pachatelem přestupku i ten, kdo k jeho spáchání užije jinou osobu, která za takové jednání nemůže být odpovědná. Odstavec druhý upravuje situaci, v níž pachatel může ke spáchání přestupku užít jinou FO, která se v takovém případě označuje jako tzv. živý nástroj. Tato osoba nemůže být za spáchaný přestupek odpovědná pro nedostatek věku¹¹⁶, nepřičetnost či z důvodu, že jednala za okolnosti vylučující protiprávnost¹¹⁷. Dle odstavce třetího může pachatel užít ke spáchání přestupku i PO, které za spáchání přestupku nevzniká odpovědnost.^{118, 119}

Dle ustanovení § 13 odst. 4 ZOPŘ může být pachatelem přestupku také osoba organizátora¹²⁰, návodce¹²¹ a pomocníka¹²². Těmto osobám vzniká odpovědností vztah pouze v okamžiku, kdy tzv. přímý pachatel přestupek dokonal či se o něj přinejmenším pokusil, stanoví-li tak zvláštní zákon. Z čehož vyplývá, že jim odpovědnost nevzniká v každém případě, ale pouze v takových, kde to vyžaduje povaha a závažnost daného přestupku. Pokud může být pachatelem přestupku pouze zvláštní subjekt přestupku, tak jím musí být i osoba organizátora, návodce a pomocníka. Trestnost u těchto osob zaniká typicky smrtí, uplynutím promlčecí doby atd., nicméně může také zaniknout, pokud osoba organizátora, návodce či pomocníka dobrovolně zabrání přímému pachateli přestupek spáchat (resp. beztrestní pachatelé jsou v tomto případě ti, kteří zabrání spáchání přestupku).¹²³

Poslední formu pachatelství upravenou v ustanovení § 14 ZOPŘ představují zákonní zástupci a opatrovníci. Zmíněné ustanovení ZOPŘ upravuje situaci, kdy zákonní zástupci a opatrovníci odpovídají za porušení či nesplnění povinností, které jim plynou ze zastupování. Respektive tyto povinnosti plní zákonní zástupci a opatrovníci namísto zastupované osoby,

¹¹⁴ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 78–79.

¹¹⁵ DOLEČEK, Marek. *Odpovědnost za přestupky podle přestupkového zákona. Odpovědnost osoby fyzické za přestupek* [online]. businessinfo.cz, 30. června 2021 [cit. 29. února 2024]. Dostupné na: <https://www.businessinfo.cz/navody/odpovednost-za-prestupky-podle-noveho-prestupkoveho-zakona-ppbi/3#odpovednost-osoby-fyzicke-za-prestupek>

¹¹⁶ Příkladem mohou být přestupky proti majetku, konkrétně krádeže, kdy rodiče prostřednictvím svých dětí mladších 15 let kradou zboží z obchodů. Rodič dítěti nakáže, aby vzalo nějaké zboží, a odejdou bez zaplacení.

¹¹⁷ Využitá/zneužitá osoba je nucená spáchat přestupek pod psychickým nátlakem či fyzickým násilím.

¹¹⁸ KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 33.

¹¹⁹ Srov. MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem...*, s. 49–51.

¹²⁰ Organizátorem je taková osoba, jež spáchání přestupku řídila či jej zosnovala.

¹²¹ Osoba návodce v jiné osobě vzbudí rozhodnutí spáchat přestupek, resp. v něm vyvolá myšlenku protiprávního jednání. Může se jednat např. o radu, rozkaz, sázku atd.

¹²² Pomocníkem je osoba, jež napomohla jiné osobě spáchat přestupek (usnadnila/umožnila jí protiprávně jednat).

¹²³ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 89–90.

jelikož zastupovaná osoba nedovršila věku 15 let. Může nastat situace, kdy zákon stanoví, že pachatelem přestupku může být pouze FO, jež disponuje nějakou zvláštní vlastností, způsobilostí či postavením. Nicméně pokud tato osoba ještě nedovršila věku 15 let, jedná za ni zákonný zástupce či opatrovník. Veškeré povinnosti, za které by zastupovaná osoba byla odpovědná, přecházejí spolu s odpovědností na zástupce či opatrovníka. Za porušení či nesplnění povinnosti je zástupce či opatrovník odpovědný, a to i v případě, pokud on sám požadovanou zvláštností nedisponuje. Typickým příkladem jsou tzv. vlastnické přestupky.^{124, 125, 126}

2.3.2. PO jako pachatel přestupku

Dle ustanovení § 20 odst. 1 OZ¹²⁷ se PO rozumí „organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná“¹²⁸. Právní osobnost má PO od svého vzniku až po svůj zánik a chápe se ní „způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti“¹²⁹. PO tak může krom možnosti nabytí práv a povinností také vstupovat do právních vztahů a právně jednat. Nicméně svým jednáním se může také dopustit protiprávních činů.¹³⁰

PO vzniká jako uměle vytvořený subjekt. Nemůže jednat sama za sebe, k plnění svých úkolů a povinností potřebuje FO, které za ni jednají jejím jménem. PO se tak nemůže sama dopustit spáchání přestupku. Protiprávního jednání se vždy dopustí FO, jejíž jednání je PO přičitatelné. U PO se nezkoumá zavinění, tak je tomu pouze u nepodnikajících FO. Platí zde tzv. zásada objektivní odpovědnosti a přičitatelnosti. PO je pachatelem přestupku, pokud jí lze přičítat jednání určitých FO.^{131, 132} Nezáleží na tom, která FO se přestupku dopustila, a nehraje zde roli ani případné zavinění FO. Zkoumá se, zdali PO vynaložila veškeré potřebné úsilí na splnění právním řádem uložených povinností. Na základě vzniklé odpovědnosti za přestupek se PO ukládá správní trest. Trest se PO ukládá za to, že FO, jež jsou odpovědné za její řádné fungování a řízení, nesplnily uložené povinnosti.¹³³

¹²⁴ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 90–91.

¹²⁵ KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 34.

¹²⁶ Srov. FRUMAROVÁ, Kateřina a kol. *Správní trestání...*, s. 44–45.

¹²⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹²⁸ § 20 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹²⁹ § 15 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹³⁰ DOLEČEK, Marek. *Odpovědnost za přestupky podle přestupkového zákona. Odpovědnost právnické osoby za přestupek* [online]. businessinfo.cz, 30. června 2021 [cit. 4. března 2024]. Dostupné na: <https://www.businessinfo.cz/navody/odpovednost-za-prestupky-podle-noveho-prestupkoveho-zakona-ppbi/3#odpovednost-pravnicke-osoby-za-prestupek>

¹³¹ MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem...*, s. 55.

¹³² KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 43.

¹³³ DOLEČEK, Marek. *Odpovědnost za přestupky podle přestupkového zákona. Odpovědnost právnické osoby za přestupek* [online]. businessinfo.cz, 30. června 2021 [cit. 4. března 2024]. Dostupné na:

Odpovědnost PO za přestupek vzniká kumulativním splněním čtyř podmínek. První podmínkou je, že jednáním FO došlo k naplnění znaků přestupku. Druhou podmínkou je, že právě jednání této FO je PO přičitatelné. Třetí podmínka spočívá v tom, že FO se svým jednáním dopustila porušení povinnosti, jež byla PO uložena. Poslední podmínkou je, že k porušení uložené povinnosti musí dojít při činnosti PO, v přímé souvislosti s činností PO nebo činnost musí vést ku prospěchu PO či být v jejím zájmu.¹³⁴

V ustanovení § 20 odst. 2 ZOPŘ je taxativně upraven okruh osob, jejichž jednání se považuje za přičitatelné PO. Přičitatelná jsou jak jednání orgánů tak i samostatných FO. Jedná se o konání či opomenutí statutárního orgánu (či člena tohoto orgánu), jiného orgánu PO (či jeho člena), zaměstnance nebo osoby v obdobném postavení (při plnění úkolů vyplývajících z daného postavení), FO plnící úkoly PO, FO používané PO při své činnosti, či FO jednající za PO (v případě, kdy PO výsledku jednání této osoby využila).¹³⁵

Pokud zákon stanoví, že pachatelem přestupku může být pouze PO se zvláštní vlastností, způsobilostí či postavením, tak je zapotřebí vědět, že taková zvláštnost není požadována u FO, jejíž jednání je PO přičitatelné. Postačí, že zvláštností disponuje pouze PO, nemusí ji mít i FO.¹³⁶ ZOPŘ ve svém ustanovení § 20 odst. 4 upravuje příklady zvláštních situací, na základě kterých PO taktéž vzniká odpovědnost za přestupek. Jako příklad lze uvést zvláštní situaci, kdy FO, jejíž jednání je PO přičitatelné, jednala protiprávně již před vznikem takové PO.¹³⁷¹³⁸

V ustanovení § 20 odst. 6 ZOPŘ je upraven institut nepřímého pachatelství, jenž byl již zmíněn u FO jako pachatele přestupku. Nicméně u nepřímého pachatelství PO jsou uvedeny jisté odlišnosti, které je zapotřebí zmínit. Nástrojem ke spáchání přestupku zde může být jak PO, tak i FO. Nicméně FO může být nástrojem jen za podmínky, že se nejedná o osobu, jejíž jednání je takové PO přičitatelné. FO, jejichž jednání je PO přičitatelné, se nemohou nikdy účastnit nepřímého pachatelství.¹³⁹ V ustanovení § 20 odst. 7 ZOPŘ je dále řešen tzv. souběžný

<https://www.businessinfo.cz/navody/odpovednost-za-prestupky-podle-noveho-prestupkoveho-zakona-ppbi/3#odpovednost-pravnicke-osoby-za-prestupek>

¹³⁴ DOLEČEK, Marek. *Odpovědnost za přestupky podle přestupkového zákona. Odpovědnost právnické osoby za přestupek* [online]. businessinfo.cz, 30. června 2021 [cit. 4. března 2024]. Dostupné na: <https://www.businessinfo.cz/navody/odpovednost-za-prestupky-podle-noveho-prestupkoveho-zakona-ppbi/3#odpovednost-pravnicke-osoby-za-prestupek>

¹³⁵ § 20 odst. 2 písm. a) – f) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹³⁶ MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem...*, s. 57.

¹³⁷ DOLEČEK, Marek. *Odpovědnost za přestupky podle přestupkového zákona. Odpovědnost právnické osoby za přestupek* [online]. businessinfo.cz, 30. června 2021 [cit. 4. března 2024]. Dostupné na: <https://www.businessinfo.cz/navody/odpovednost-za-prestupky-podle-noveho-prestupkoveho-zakona-ppbi/3#odpovednost-pravnicke-osoby-za-prestupek>

¹³⁸ Srov. KUČEROVÁ Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti...*, s. 138.

¹³⁹ MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem...*, s. 59.

postih PO a FO, a to v případě, pokud se jejich protiprávní jednání shoduje. V tomto případě se ale nejedná o spolupachatelství ani o účastenství. Odpovědnostní vztahy vznikají u FO a PO nezávisle na sobě, resp. odděleně a samostatně.¹⁴⁰

Ustanovení § 21 odst. 1 ZOPŘ upravuje možnost, kdy se PO může odpovědnosti za spáchaný přestupek zprostit. Jedná se o tzv. liberaci. Avšak k tomu, aby byla PO zproštěna odpovědnosti za přestupek, musí prokázat, že k zabránění přestupku vynaložila veškeré své úsilí, které bylo možno v takové situaci požadovat. Takové úsilí se označuje za tzv. maximální možné. PO musí prokázat, že nad svými zaměstnanci vykonávala soustavnou dostatečnou kontrolu a realizovala všechna možná opatření, aby protiprávnímu jednání zamezila.^{141, 142}

2.3.3. Podnikající FO jako pachatel přestupku

Podnikající FO jako pachatele přestupku upravují ustanovení § 22 a § 23 ZOPŘ. Oproti PO může podnikající FO jednat sama, ale může také stejně jako PO jednat prostřednictvím jiných FO (svých zaměstnanců).¹⁴³ U podnikající FO vzniká, taktéž jako u PO, objektivní odpovědnostní vztah a zavinění se zde taktéž nezkoumá. K tomu, aby podnikající FO vznikla odpovědnost za spáchaný přestupek, musí dojít ke splnění dvou podmínek, jež jsou uvedeny v ustanovení § 22 odst. 1 ZOPŘ. První podmínka spočívá v tom, že podnikající FO musí naplnit znaky přestupku při výkonu své podnikatelské činnosti či v přímé souvislosti s ní. Druhou podmínkou je, že tato podnikající FO konáním či opomenutím porušila právní povinnost, jež jí či FO byla uložena. Z čehož vyplývá, že podnikající FO se tak může dopustit spáchaní přestupku sama svým protiprávním jednáním nebo prostřednictvím FO, jejíž jednání je takové podnikající FO přičitatelné.¹⁴⁴

Pokud některá z FO, jejichž jednání je podnikatelské FO přičitatelné, poruší při výkonu podnikatelské činnosti či v přímé spojitosti s takovou činností povinnost, jež je uložena podnikající FO, tak je za takové protiprávní jednání odpovědná podnikající FO, jako by tak jednala ona sama. Stejně tomu je i v případě, pokud taková FO jednala ku prospěchu či v zájmu podnikající FO. Taxativní výčet FO, jejichž jednání je podnikající FO přičitatelné, je upraven v ustanovení § 22 odst. 3 písm. a) – d). Jedná se o stejné osoby, jako tomu je u PO v ustanovení § 20 odst. 2 písm. c) – f) ZOPŘ. Nicméně u PO se jedná navíc o statutární orgán (či jeho člena) a případně jiný orgán PO (či jeho člena). Podnikající FO se může za stejných podmínek jako

¹⁴⁰ MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem...*, s. 60.

¹⁴¹ Tamtéž, s. 61.

¹⁴² Srov. JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-772-9, s. 159.

¹⁴³ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 86.

¹⁴⁴ KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 49–51.

PO zprostit odpovědnosti, pokud prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, aby takovému protiprávnímu jednání zabránila.^{145, 146, 147}

¹⁴⁵ KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 49–51.

¹⁴⁶ Přejed odpovědnosti PO a podnikající FO je dále blíže upraven v ustanoveních § 33–34 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴⁷ Srov. KUČEROVÁ Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti...*, s. 152–153.

3. Přestupková agenda města Kojetín

3.1. Městský úřad Kojetín

Kojetín je obcí s pověřeným obecním úřadem, tudíž se označuje za dvojkovou obec podle tzv. stupně obce. Z pohledu členění podle obecního zřízení je Kojetín městem. Jeho postavení a působnost dále upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“).¹⁴⁸ Správní obvod pověřeného Městského úřadu Kojetín (dále jen „MěÚ Kojetín“) je vymezen v ustanovení § 7 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností.¹⁴⁹ Jedná se o území obcí Kojetín, Křenovice, Lobodice, Měrovice nad Hanou, Oplocany, Polkovice, Stříbrnice, Tovačov a Uhřetice.^{150, 151} Obcí s rozšířenou působností je pro město Kojetín Statutární město Přerov.¹⁵²

Dle ustanovení § 5 odst. 1 zákona o obcích je MěÚ Kojetín orgánem obce. Samostatná působnost je ním vykonávána formou úkolů zadaných zastupitelstvem města či radou města. MěÚ dále také napomáhá výborům a komisím v jejich činnosti a rozhoduje v případech stanovených zákonem (např. zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů).^{153, 154} MěÚ Kojetín vykonává oblast samosprávy na katastrálním území Kojetín, Popůvky u Kojetína a Kovalovice u Kojetína.¹⁵⁵ V oblasti přenesené působnosti, zabezpečuje MěÚ úkoly, jež jsou mu uloženy v oblasti státní správy

¹⁴⁸ Čl. 2 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>

¹⁴⁹ Na základě ustanovení § 3 zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁰ § 7 Vyhlášky Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵¹ Příloha č. 1 bod č. 1 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>

¹⁵² MĚSTSKÝ ÚŘAD KOJETÍN. *Rozsah činnosti a územní působnost — Městský úřad Kojetín* [online]. kojetin.cz [cit. 12. března 2024]. Dostupný na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/>

¹⁵³ Čl. 2 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>

¹⁵⁴ KOPECKÝ, Martin a kol. *Zákon o obcích. Komentář*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2016. ISBN 978-80-7552-376-1, s. 12 a 257.

¹⁵⁵ MĚSTSKÝ ÚŘAD KOJETÍN. *Rozsah činnosti a územní působnost — Městský úřad Kojetín* [online]. kojetin.cz [cit. 12. března 2024]. Dostupný na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/>

a které mu vyplývají z ustanoveních zvláštních zákonů.¹⁵⁶,¹⁵⁷ Pro MěÚ Kojetín je v oblasti přenesené působnosti nadřízeným orgánem Krajský úřad Olomouckého kraje.¹⁵⁸

MěÚ Kojetín je taktéž úřadem matričním a obecným stavebním. Dle vyhlášky č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je MěÚ Kojetín pověřen k zajištění matriční agendy pro obce Kojetín, Křenovice, Měrovice nad Hanou, Polkovice, Stříbrnice a Uhřčice. Podle ustanovení § 13 odst. 1 písm. d) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavebního zákona), je navíc MěÚ Kojetín také pověřeným obecním stavebním úřadem, a to pro obce stejně jako matriční úřad – Kojetín, Křenovice, Měrovice nad Hanou, Polkovice, Stříbrnice a Uhřčice.¹⁵⁹

MěÚ Kojetín je rozčleněn na tři odbory – finanční odbor (FO), odbor výstavby, životního prostředí a dopravy (VŽPD), a odbor vnitřních věcí, školství a kultury (VVŠK). Všechny tři odbory spolu musí v rozsahu své působnosti spolupracovat, předávat si mezi sebou informace o úkolech, vydávat stanoviska a posudky nezbytné pro ostatní odbory a projednávat společně záležitosti, jež se týkají úkolů náležících do jejich kompetencí.¹⁶⁰ Z obrázku organizační struktury (viz. Obrázek 1) vyplývá, že právě přestupková agenda, kterou se nadále zabývám, spadá pod odbor VVŠK.

Personální zastoupení MěÚ Kojetín¹⁶¹ představují zaměstnanci města zařazení do MěÚ, vedoucí jednotlivých odborů, tajemník, dva místostarostové a starosta (viz. Obrázek 1).¹⁶²,¹⁶³ V současnosti je starostou města Kojetín Ing. Leoš Ptáček.¹⁶⁴

¹⁵⁶ § 64 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁷ Čl. 2 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>

¹⁵⁸ MĚSTSKÝ ÚŘAD KOJETÍN. *Rozsah činnosti a územní působnost — Městský úřad Kojetín* [online]. kojetin.cz [cit. 12. března 2024]. Dostupný na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/>

¹⁵⁹ Příloha č. 1 bod č. 2 a 4 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>

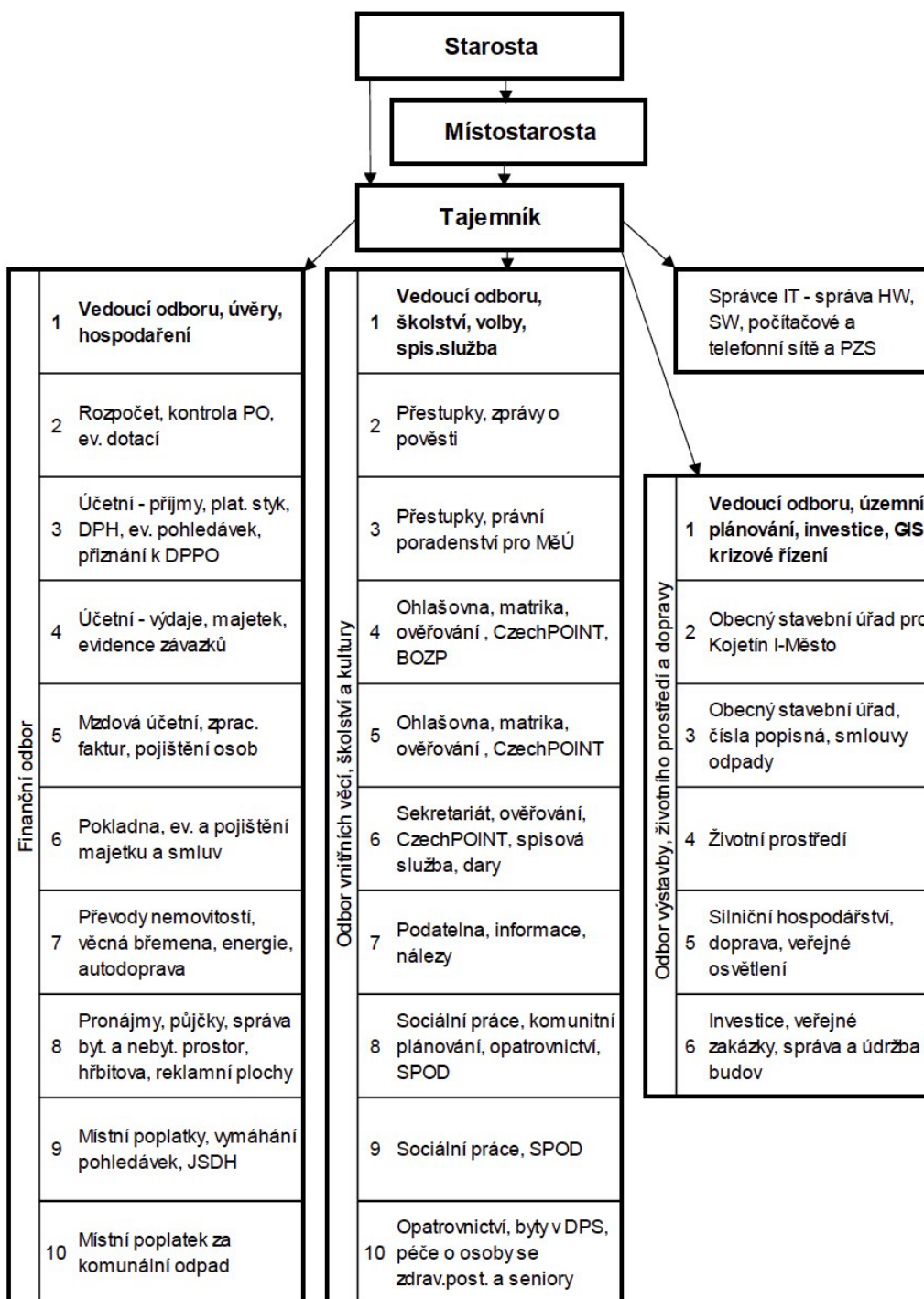
¹⁶⁰ Čl. 3 a čl. 5 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>

¹⁶¹ Bližší informace týkající se personálního zastoupení MěÚ Kojetín uvedeny v čl. 4 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>

¹⁶² KOPECKÝ, Martin a kol. *Zákon o obcích. Komentář...*, s. 257.

¹⁶³ Příloha č. 3 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>

¹⁶⁴ MĚSTSKÝ ÚŘAD KOJETÍN. *Rozsah činnosti a územní působnost — Městský úřad Kojetín* [online]. kojetin.cz [cit. 12. března 2024]. Dostupný na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/>

Obrázek 1: Organizační struktura MěÚ Kojetín¹⁶⁵

¹⁶⁵ Obrázek převzat z přílohy č. 3 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>

3.2. Agenda přestupků

MěÚ Kojetín, jak už bylo zmíněno, má postavení tzv. pověřeného obecního úřadu. Jménem města vykonává státem přenesenou působnost¹⁶⁶, ale taktéž je mu svěřen výkon samostatné působnosti. Pro mou práci je klíčový právě výkon přenesené státní správy, jehož nedílnou součástí představuje právě mnou zkoumaná oblast přestupků. MěÚ Kojetín pověřil projednáváním přestupků odbor VVŠK, konkrétněji svou přestupkovou agendu.^{167, 168}

Věcná a místní příslušnost správního orgánu k projednání věci a řízení o ní je upravena v počátečních ustanoveních části třetí ZOPŘ. Dle ustanovení § 60 odst. 2 ZOPŘ je k vedení řízení příslušný obecní úřad (obce prvního stupně), pokud se řízení týká přestupku proti majetku, občanskému soužití, veřejnému pořádku nebo proti pořádku v územní samosprávě či ve státní správě (ve věcech, jež jsou úřadu svěřeny). Nicméně tím, že je MěÚ Kojetín pověřeným obecním úřadem, tak je mu na základě ustanovení § 61 odst. 1 písm. b) a § 64 odst. 1 zákona o obcích věcná příslušnost stanovena širěji i zvláštními zákony.^{169, 170} Přestupková agenda města Kojetín je úřadem vykonávána, jakožto součást přenesené působnosti, na základě ustanovení § 109 odst. 3 písm. b) zákona o obcích.¹⁷¹

Dle ustanovení § 62 odst. 1 ZOPŘ zpravidla platí, že k projednání přestupku a řízení o něm je příslušný takový správní orgán, v jehož správním obvodu ke spáchání přestupku došlo. Avšak může dojít i k výjimečné situaci, kdy ustanovení zvláštního zákona stanoví, že k projednání přestupku a řízení o něm je příslušný ten správní orgán, v jehož správním obvodu má pachatel přestupku sídlo (u PO) či trvalý pobyt (u podnikající FO) - tato situace je ale opravdu ojedinělá. Pokud nelze místní příslušnost určit podle ustanovení § 62 odst. 1 ZOPŘ, tak se postupuje podle následujících odstavců § 62 ZOPŘ, kde jsou upraveny další možnosti určení místní příslušnosti.¹⁷²

Přestupková agenda má na základě ustanovení zákona vymezen tzv. okruh úkolů, jenž musí na vymezeném území řešit a plnit. Jedná se o tzv. věcnou a místní působnost. Nicméně k tomu, aby agenda dosáhla splnění těchto úkolů, potřebuje právní prostředky, které ji k dosažení cíle napomohou. Tyto prostředky se označují jako tzv. pravomoc správního orgánu. Jako příklad

¹⁶⁶ Z ustanovení čl. 105 Ústavy vyplývá, že výkon státní správy není přenesen na obec jako takovou, ale na její orgány.

¹⁶⁷ Výroční zpráva o činnosti Městského úřadu Kojetín v roce 2021 [online]. 1. března 2022 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/vyrocní-zpravy-o-cinnosti-meu.html>, s. 7–14.

¹⁶⁸ KUČEROVÁ Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti...*, s. 302.

¹⁶⁹ Tamtéž, s. 301–303.

¹⁷⁰ KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 106–107.

¹⁷¹ KUČEROVÁ Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti...*, s. 302.

¹⁷² KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 109–110.

lze uvést oprávnění vydávat jednostranné správní akty (rozhodnutí) či uzavírat veřejnoprávní smlouvy.^{173, 174}

Věcná působnost přestupkové agendy je konkrétně vymezena v příloze č. 4 organizačního řádu MěÚ Kojetín. Jedná se o projednávání přestupků, poskytování zpráv o pověsti osob jiným oprávněným úřadům a zadávání údajů o přestupcích do Rejstříku přestupků. Do Rejstříku přestupků agenda zadává jednak ní projednané přestupky, ale též přestupky, které jí byly oznámeny Městskou policií Kojetín. Agenda projednává přestupky dle zákona o některých přestupcích, zákona o odpadech¹⁷⁵, zákona o obcích, zákona o podpoře sportu¹⁷⁶, zákona o obecní policii¹⁷⁷, zákona o válečných hrobech a pietních místech¹⁷⁸, a zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek¹⁷⁹. Agenda taktéž projednává přestupky na základě podnětů, které jí byly podány ostatními odbory MěÚ, a též projednává přestupky na základě uzavřených veřejnosprávních smluv.¹⁸⁰

Do místní působnosti přestupkové agendy spadá na základě zákonného zmocnění město Kojetín a na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy i obec Stříbrnice. Tato veřejnoprávní smlouva se řadí mezi tzv. koordinační veřejnoprávní smlouvy. Na základě ustanovení § 160 odst. 1 SŘ mají postavení smluvních stran¹⁸¹ město Kojetín a obec Stříbrnice.^{182, 183} Předmětem dané smlouvy je zajištění výkonu přenesené působnosti na úseku projednávání přestupků.^{184, 185} Obce takovou smlouvu uzavírají buď z důvodu, že nejsou schopny samy zajistit výkon státní správy na úseku přestupků, nebo je skutků tak malé množství, že by vedení vlastní přestupkové agendy bylo pro obec zbytečně finančně nákladné. Od 1. 7. 2017 je nově stanoveno, že působnost k projednání přestupků musí být obcí na jinou obec přenesena v celém rozsahu,

¹⁷³ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní věda – Teorie veřejné správy*. 4, aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014. ISBN 978-80-7478-561-0, s. 135.

¹⁷⁴ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1, s. 105.

¹⁷⁵ Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁶ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁷ Zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁸ Zákon č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁹ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸⁰ Příloha č. 4 bod č. 2.8 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizačni-rad.html>

¹⁸¹ Smluvními stranami mohou být pouze obce, nikoliv jejich orgány.

¹⁸² Příloha č. 1 bod č. 3 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizačni-rad.html>

¹⁸³ § 160 odst. 1 a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸⁴ § 63 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸⁵ § 60 odst. 2 a § 105 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

nesmí se jednat pouze o výčet některých druhů přestupků, jak tomu bylo dříve. Navíc takovou smlouvu může obec uzavřít pouze s obcí s rozšířenou působností nebo s obcí s pověřeným obecním úřadem, v jejichž správních obvodech se nachází.^{186, 187}

K tomu, aby mohla být taková smlouva uzavřena, je zapotřebí, aby nadřízený správní orgán, jenž posuzuje soulad smlouvy s právními předpisy a veřejným zájmem, udělil k uzavření smlouvy obcím souhlas. Nadřízený orgán je také následně povinen pravomocnou smlouvu zveřejnit ve Věstníku právních předpisů kraje¹⁸⁸. V tomto konkrétním případě je takovým nadřízeným správním orgánem Krajský úřad Olomouckého kraje. Publikační povinnost se kromě krajského úřadu vztahuje taktéž na smluvní strany veřejnoprávní smlouvy, tzn. na město Kojetín a obec Stříbrnice. Tyto obce musí bezodkladně smlouvu po jejím uzavření zveřejnit na své úřední desce po dobu 15 dní. Pokud dojde k nějaké změně smlouvy či k jejímu zrušení, tak zde platí taktéž publikační povinnost, a to jak ze strany kraje, tak i ze strany města Kojetín a obce Stříbrnice.^{189, 190}

Na základě toho, že jsem o přestupkové agendě našla pouze stručné a základní informace, rozhodla jsem se, že MěÚ požádám prostřednictvím žádosti o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, o bližší informace týkající se přestupkové agendy. Ze zodpovězené žádosti jsem zjistila následující informace. Přestupkovou agendu již od 1. listopadu 2019 zajišťují dva pracovníci, tzv. referenti. Jejich pracovní náplň je zcela totožná a pracovní úkoly, jež jsou jim zadávány jsou taktéž naprosto stejné.¹⁹¹ Referenti přestupkové agendy vykonávají tzv. správní činnost.¹⁹² Proto se dle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 312/2002 Sb.¹⁹³, označují za tzv. úřední osoby. Referenti nejsou ale pouze ledajakými úředními osobami, jsou tzv. oprávněnými úředními osobami, jelikož provádějí za MěÚ úkony v přestupkovém řízení. Oprávnění k těmto úkonům jim vzniká

¹⁸⁶ KUČEROVÁ Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti...*, s. 674–675.

¹⁸⁷ Srov. KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-820-7, s. 193.

¹⁸⁸ Veřejnoprávní smlouva 1/VS/2021, uzavřená mezi městem Kojetín a obcí Stříbrnice, ve znění pozdějších předpisů. [cit. 18. března 2024]. Dostupná na: http://www.vestniky.cz/cgi-bin/vest/asp_i_o?WVCNC0+24493

¹⁸⁹ FRUMAROVÁ, Kateřina a kol. *Správní právo procesní*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-827-6, s. 473–474.

¹⁹⁰ MĚSTSKÝ ÚŘAD KOJETÍN. *Rozsah činnosti a územní působnost — Městský úřad Kojetín* [online]. kojetin.cz [cit. 12. března 2024]. Dostupný na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/>

¹⁹¹ Odpověď na žádost o poskytnutí informací dle z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, č.j. MK1694/2024-VVŠK/Kol, sp.č. 268/2024 (vydáno dne 20. února 2024 Městským úřadem Kojetín)

¹⁹² Příloha č. 4 bod č. 2.8 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů[online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>

¹⁹³ Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

bud' na základě vnitřního předpisu nebo na základě pověření od vedoucího úřadu. V ustanoveních § 111 a § 112 odst. 9 ZOPŘ jsou dále konkrétně vymezeny požadavky, které jsou na tyto osoby kladeny (např. úroveň vysokoškolského vzdělání atd.).^{194, 195}

Do žádosti jsem dále uvedla, že mě zajímá, zdali by nebylo nápomocné, kdyby na úseku přestupků pracovalo více zaměstnanců. MěÚ na to odpověděl, že počet dvou plnohodnotných referentů shledává jako dostatečný. Navíc pokud by nastaly okolnosti, za kterých by počet dvou referentů nebyl dostačující, tak by v takové situaci mohl referentům napomoci vedoucí jejich odboru, jelikož on sám byl v minulosti pracovníkem přestupkové agendy. Dále jsem si nebyla jistá, zdali je ve městě Kojetín zřízena přestupková komise či nikoliv. Dozvěděla jsem se, že město Kojetín zřízenou přestupkovou komisí nemá. Důvodem je, že MěÚ považuje práci vykonávanou prostřednictvím referentů za flexibilnější, efektivnější a rychlejší. Každému referentovi se totiž přidělí konkrétní jednotlivý případ, na kterém pracuje již od doby jeho oznámení až do doby vydání konečného rozhodnutí v dané věci. Oznamované případy nejsou nijak složité a ani jich není příliš, tudíž by bylo projednávání přestupků přestupkovou komisí zbytečně časově zdlouhavé.¹⁹⁶

3.3. Projednávané přestupky dle zákona o některých přestupcích

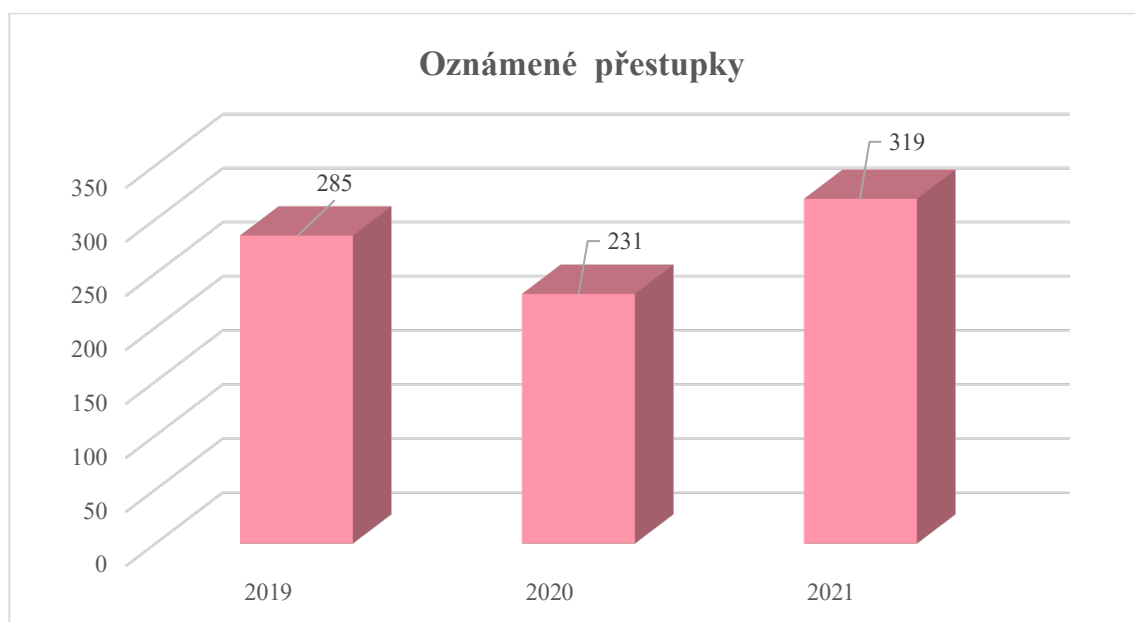
V první části podkapitoly pracuji primárně se statickými daty, jež mi byly přestupkovou agendou poskytnuty. Nejprve se věnuji celkovému počtu oznámených přestupků za jednotlivé vybrané roky a v těchto rocích mezi sebou početnost oznámení porovnávám. Zvolila jsem si roky 2019 až 2021, a to z toho důvodu, jelikož mě zajímalo, zdali se míra početnosti spáchaných přestupků v těchto letech nějak výrazně lišila. Tyto roky jsem si nezvolila náhodně, vybrala jsem si je proto, jelikož v první polovině roku 2020 v ČR propukla pandemie Covid-19. Mým cílem je dokázat, že právě v tomto roce bylo oznámeno nejméně přestupků ve srovnání s ostatními roky. Proč si myslím, že nejméně? Domnívám se totiž, že během období lockdownu, nebylo mnoho příležitostí páchat přestupky, jelikož volný pohyb osob na veřejnosti byl v té době značně omezen. Situaci hodnotím z vlastní zkušenosti, protože já osobně jsem se nějakou dobu bála jít mezi větší skupiny lidí, abych se nenakazila. Snažila jsem se kontaktu s lidmi co nejvíce vyhnout, abych neohrozila členy své rodiny.

¹⁹⁴ § § 111 a § 112 odst. 9 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹⁵ Odpověď na žádost o poskytnutí informací dle z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, č.j. MK1694/2024-VVŠK/Kol, sp.č. 268/2024 (vydáno dne 20. února 2024 Městským úřadem Kojetín)

¹⁹⁶ Tamtéž.

Z dat uvedených v grafu lze vyčíst, že má domněnka byla správná (viz. Graf 1). V roce 2020 bylo opravdu oznámeno nejméně přestupků oproti ostatním vybraným rokům. Rozdíl je každopádně menší než jsem očekávala. Rozdíl mezi roky 2019 a 2020 činí pouhých 54 oznámení, nicméně když se porovnají roky 2020 a 2021, tak je rozdíl nepatrně výraznější. V tomto případě se jedná o 88 oznámení. Představa toho, že v roce 2021 bylo oznámeno nejvíce přestupků mě nijak nepřekvapila. Lze totiž předpokládat, že jakmile se situace s pandemií poněkud uklidnila, došlo i ke zmírnění tehdejších opatření, a lidé začali znovu „žít“. Lidem bylo během pandemie několik činností zakázáno a odepíráno. Svým způsobem mohli mít také pocit, že jsou ve svých právech utlačováni. Proto začali konat také věci, jež by za normálních okolností neudělali, i když věděli, že jejich jednání bude protiprávní. Domnívám se, že spousta lidí tak jednala s cílem cítit se opět svobodně ve svých rozhodnutích či měla potřebu upustit energii, jež se v nich během období lockdownu nahromadila.

Graf 1: Veškeré oznámené přestupky dle zákona o některých přestupcích^{197, 198, 199, 200}

¹⁹⁷ Odpověď na žádost o poskytnutí informací dle z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, č.j. MK1694/2024-VVŠK/Kol, sp.č. 268/2024 (vydáno dne 20. února 2024 Městským úřadem Kojetín)

¹⁹⁸ Výroční zpráva o činnosti Městského úřadu Kojetín v roce 2019 [online]. 16. března 2020 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/vyrocní-zpravy-o-cinnosti-meu.html>, s. 13.

¹⁹⁹ Výroční zpráva o činnosti Městského úřadu Kojetín v roce 2020 [online]. 10. března 2021 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/vyrocní-zpravy-o-cinnosti-meu.html>, s. 13.

²⁰⁰ Výroční zpráva o činnosti Městského úřadu Kojetín v roce 2021 [online]. 1. března 2022 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/vyrocní-zpravy-o-cinnosti-meu.html>, s. 14.

V druhé části podkapitoly dále rozebírám, jaké přestupky dle zákona o některých přestupcích (dále jen „zákon“) přestupková agenda města Kojetín projednává. Zjistila jsem, že podle tohoto zákona agenda projednává celkem 5 druhů přestupků. Jedná se o přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě (§ 4), přestupky proti veřejnému pořádku (§ 5), přestupky proti křivému vysvětlení (§ 6), přestupky proti občanskému soužití (§ 7) a přestupky proti majetku (§ 8).^{201,202} Tyto jednotlivé druhy přestupků nejprve stručně popisuji a následně je mezi sebou porovnávám z hlediska početnosti v letech 2019 až 2021.

3.3.1. Přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě

Přestupky proti pořádku ve státní správě a proti pořádku v územní samosprávě jsou konkrétně upraveny v ustanovení § 4 zákona (dříve byly upraveny v ustanovení § 46 zákona o přestupcích). Ustanovení vymezuje dvě skutkové podstaty. První skutková podstata je upravena v ustanovení § 4 odst. 1 zákona. K jejímu naplnění dojde v případě, kdy osoba svým jednáním poruší povinnost, jež je jí stanovená v nařízení obce či kraje. Druhá skutková podstata je upravena v ustanovení § 4 odst. 2 zákona. K naplnění takové skutkové podstaty dojde v případě, kdy osoba svým jednáním poruší povinnost, kterou jí stanovuje obecně závazná vyhláška obce či kraje.^{203,204}

V obou výše zmíněných případech může být pachatelem přestupku jak FO, PO, tak i podnikající FO. Ustanovení § 4 zákona nijak neupravuje požadavek úmyslného zavinění FO, z čehož vyplývá, že ke spáchání přestupku u FO postačí zavinění z nedbalosti. U PO a podnikající FO se zavinění nezkoumá. Dle ustanovení § 4 odst. 3 zákona lze osobě za spáchaný přestupek uložit pokutu až do výše 100 000 Kč. Navíc pokud se přestupku dopustí FO, tak jí může být společně s pokutou uloženo i tzv. omezující opatření.^{205,206}

²⁰¹ Odpověď na žádost o poskytnutí informací dle z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, č.j. MK1694/2024-VVŠK/Kol, sp.č. 268/2024 (vydáno dne 20. února 2024 Městským úřadem Kojetín)

²⁰² Informace k evidenci přestupků viz. § 12 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

²⁰³ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 123.

²⁰⁴ § 4 odst. 1 a 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

²⁰⁵ STRAKOŠ, Jan. *Zákon o některých přestupcích. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. ISBN 978-80-7598-096-0, s. 81 a s. 85–86.

²⁰⁶ Podrobnější informace ke srovnání předešlé a současné právní úpravy např. KUČEROVÁ Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti...*, s. 734–748.; JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-772-9, s. 918–926.

Na základě poskytnutých statistických dat jsem se dozvěděla, že přestupková agenda města Kojetín se tímto druhem přestupků zabývá pouze ojediněle. V roce 2019 nebyl oznámen žádný přestupek tohoto druhu. V roce 2020 byl oznámen pouze jeden přestupek a v roce 2021 byly oznámeny přestupky 3. V porovnání s ostatními projednávanými přestupky agendy (§§ 5–8 zákona) se přestupky dle § 4 zákona řadí jako druhá nejméně početná skupina přestupků (viz. Graf 2).

3.3.2. Přestupky proti veřejnému pořádku

Důležitou roli zde představuje pojem veřejný pořádek, jelikož právě ochrana veřejného pořádku je obecným objektem této skupiny přestupků. Definice veřejného pořádku není v právním řádu ČR nijak upravena. Jedná se o tzv. neurčitý právní pojem. Veřejný pořádek je vnímán jako nějaká hodnota, která svým postavením přesahuje individuální zájmy jednotlivých osob. Obecně je charakterizován jako nějaký souhrn pravidel či zásad chování pro fungování osob na veřejnosti.²⁰⁷ Na stránkách Ministerstva vnitra je veřejný pořádek definován též jako „*souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných. Jsou upraveny právními i neprávními normativními systémy a jejich zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti*“²⁰⁸.

Přestupky proti veřejnému pořádku jsou upraveny v ustanovení § 5 zákona (dříve byly upraveny v ustanovení § 47 zákona o přestupcích). Ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) – k) upravuje skutkové podstaty přestupků, kterých se mohou dopustit pouze FO. Oproti tomu ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) – e) upravuje skutkové podstaty přestupků, kterých se mohou dopustit jen PO a podnikající FO. Výčet přestupků v obou odstavcích je taxativní. FO se na základě prvního odstavce může dopustit celkem deseti přestupků, nicméně PO a podnikající FO se může dopustit pouze poloviny z nich. Mezi přestupky, kterých se mohou dopustit jak FO, tak i PO, patří např. porušení nočního klidu nebo znečištění veřejného prostranství.^{209, 210}

Za přestupek podle § 5 zákona lze osobě uložit pokutu. Horní hranice pokut jsou uvedeny v ustanovení § 5 odst. 3 písm. a) – e). Pokud je přestupek spáchán opakovaně po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku podle stejného odstavce, uloží mu správní orgán pokutu vyšší

²⁰⁷ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 123.

²⁰⁸ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Veřejný pořádek — Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. mvcr.cz, [cit. 18. března 2024]. Dostupný na: <https://www.mvcr.cz/clanek/verejny-poradek.aspx>

²⁰⁹ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 123–124.

²¹⁰ § 5 odst. 1 a 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Nicméně takovou možnost má pouze u vybraných přestupků. FO lze navíc společně s pokutou uložit i omezující opatření.^{211, 212}

Z grafu vyplývá, že přestupky dle § 5 se oznamují každoročně v menších číslech než např. přestupky dle § 7 a § 8. Nicméně v porovnání s přestupky dle § 4 a § 6 jich bylo oznámeno značně více. V roce 2019 jich bylo oznámeno 37, následně v dalším roce 15 a nakonec v roce 2021 jich bylo oznámeno 23 (viz Graf 2).

3.3.3. Přestupky křivého vysvětlení

Přestupek křivého vysvětlení je upraven v ustanovení § 6 zákona (v minulosti upraven v ustanovení § 47a zákona o přestupcích). Tohoto přestupku se může dopustit FO, PO, ale i podnikající FO. Za subjekt přestupku se označuje taková osoba, jež podává vysvětlení o trestném činu spáchaném jinou osobou před orgánem činným v trestním řízení.^{213, 214} Osoba se dopustí spáchání přestupku, pokud uvede nepravdivé informace o okolnosti, jež má zásadní význam pro rozhodnutí v dané věci. Osoba taktéž spáchá přestupek, pokud takovou podstatnou okolnost zamlčí. U PO a podnikající FO se zavinění nezkoumá, avšak u FO se vyžaduje úmyslné zavinění. Za přestupek lze osobě uložit pokutu, a to až do výše 50 000 Kč.^{215, 216}

Ze získaných statistických dat jsem zjistila, že přestupková agenda města Kojetín se těmito přestupky zabývá zřídka. Jedná se o podobnou situaci jako tomu bylo u přestupků dle § 4. Nicméně tato skupina přestupků je, jak znázorňuje Graf 2, nejméně oznamovanou skupinou přestupků v porovnání se všemi ostatními. V letech 2019 a 2020 nebyl totiž oznámen žádný přestupek tohoto druhu a v roce 2021 byl oznámen pouze jeden takový případ.

3.3.4. Přestupky proti občanskému soužití

Přestupky proti občanskému soužití blíže upravuje ustanovení § 7 zákona o některých přestupcích (v předešlé úpravě byly vymezeny v ustanovení § 49). Subjektem přestupku může být jak FO, PO, tak i podnikající FO.²¹⁷ Skutkové podstaty těchto přestupků „představují

²¹¹ § 5 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

²¹² Podrobnější informace např. STRAKOŠ, Jan. *Zákon o některých přestupcích...*, s. 87–127.

²¹³ Osoba podává vysvětlení dle ustanovení § 158 zákona č. 141/1996 Sb., o trestním řízení soudním (trestního řádu), ve znění pozdějších předpisů.

²¹⁴ STRAKOŠ, Jan. *Zákon o některých přestupcích...*s. 132

²¹⁵ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 124.

²¹⁶ Podrobnější informace ke srovnání předešlé a současné právní úpravy např. KUČEROVÁ Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti...*, s. 777–783.; JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-772-9, s. 958–962.

²¹⁷ STRAKOŠ, Jan. *Zákon o některých přestupcích. Praktický komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. ISBN 978-80-7598-096-0, s. 159.

*demonstrativní výčet konkrétních jednání, považovaných za hrubé jednání, mající schopnost narušit občanské soužití*²¹⁸. Jedná se např. o ublížení na cti či ublížení na zdraví a další.^{219, 220}

Zákon upravuje možnost, kdy se přestupku proti občanskému soužití dopustí i osoba, jež se vůči jiné osobě dopustí tzv. jiného hrubého jednání. Pod tímto výrazem si lze představit takové jednání, jež je způsobilé k obdobnému narušení občanského soužití jako jednání, jež je výslovně uvedené v zákoně. Jiné hrubé jednání musí způsobit srovnatelné důsledky jako jednání zmíněné v zákoně. Příkladem takového jednání může být vyhrožování jinou újmou než újmou na zdraví.^{221, 222}

Za přestupek proti občanskému soužití lze osobě uložit pokutu do 10 000 Kč a do 20 000 Kč. Pokud je přestupek spáchán opakovaně po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku podle stejného odstavce, uloží mu správní orgán pokutu vyšší (ale pouze u vybraných přestupků). FO lze společně s pokutou uložit i omezující opatření.^{223, 224}

Ze získaných dat vyplývá, že nejpočetněji oznamovanou skupinu přestupků představují právě přestupky proti občanskému soužití (viz. Graf 2). Druhou nejpočetnější skupinu poté představují přestupky proti majetku (§ 8 zákona). Avšak pro představu je příhodné uvést, že přestupků dle § 8 bylo oproti přestupkům dle § 7 oznámeno každý zkoumaný rok minimálně o 100 méně. Z čehož vyplývá, že rozdíl mezi nejpočetnější a druhou nejpočetnější skupinou přestupků je u přestupkové agendy města Kojetín opravdu markantní.

3.3.5. Přestupky proti majetku

Přestupky proti majetku jsou upraveny v ustanovení § 8 zákona (v předešlé právní úpravě byly vymezeny v ustanovení § 50). Jedná se o přestupky, jejichž společným chráněným objektem je vlastnické právo, resp. majetek osoby.²²⁵ Majetkem se rozumí „*souhrn všeho, co osobě patří*“²²⁶. U těchto přestupků se za předmět útoku považují cizí věci či jiné majetkové hodnoty. Ustanovení poskytuje ochranu před taxativně uvedenými jednáními. Mezi taková jednání spadá např. krádež, zpronevěra, podvod, zničení či poškození věci a další. Takřka každý

²¹⁸ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 124.

²¹⁹ Tamtéž.

²²⁰ § 7 odst. 1 písm a) – b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

²²¹ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 124.

²²² Podrobnější informace ke srovnání předešlé a současné právní úpravy např. KUČEROVÁ Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti...*, s. 783–797.; JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-772-9, s. 962–980.

²²³ STRAKOŠ, Jan. *Zákon o některých přestupcích...*, s. 159.

²²⁴ § 7 odst. 4, 5 a 6 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

²²⁵ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 125.

²²⁶ § 495 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

uvedený přestupek má k sobě do dvojice odpovídající trestný čin. Jako příklad lze uvést krádež (ustanovení § 205 trestního zákoníku). Rozhodující kritérium, zda se jedná o přestupek nebo trestný čin, v tomto případě představuje tzv. výše způsobené škody na cizím majetku.^{227, 228} Z ustanovení § 205 odst. 1 písm. a) a § 138 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku vyplývá, že o trestný čin krádeže se jedná, pokud způsobená škoda dosáhne minimálně 10 000 Kč.²²⁹

Subjektem přestupku proti majetku může být jakákoliv osoba (FO, PO, podnikající FO). K tomu, aby FO vznikla odpovědnost za spáchaný přestupek, je zapotřebí úmyslného zavinění. Nicméně u PO a podnikající FO se opět zavinění nezkoumá. Ustanovení § 8 odst. 3 dále stanovuje, že za přestupek podle odst. 1 písm. a) může být taktéž odpovědná osoba organizátora, návodce či pomocníka.²³⁰ Za veškeré přestupky dle § 8 zákona, lze osobě uložit pokutu do 50 000 Kč. Pokud je přestupek spáchán opakovaně po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku podle stejného odstavce, uloží mu správní orgán pokutu do 70 000 Kč. Osobě lze společně s pokutou uložit i omezující opatření.^{231, 232}

Jak už bylo jednou zmíněno, tak se přestupky § 8 řadí jako druhá nejpočetnější skupina ihned za přestupky § 7. Jejich počet v jednotlivých letech 2019 až 2021 je na pohled poměrně konstantní, nicméně k mírné stoupavé tendenci se schyluje. V roce 2019 bylo oznámeno 41 přestupků, rok na to bylo oznámeno o pouhé dva více, a v roce 2021 se jednalo o 51 přestupků (viz. Graf 2).

²²⁷ STRAKOŠ, Jan. *Zákon o některých přestupcích...*, s. 161.

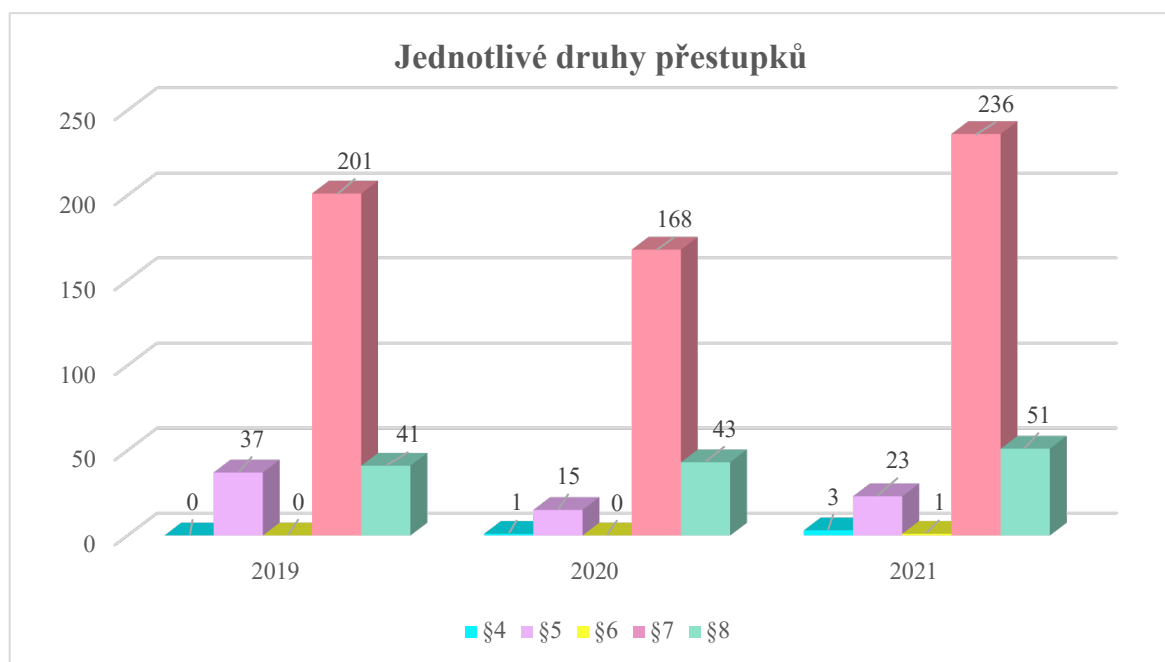
²²⁸ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 125.

²²⁹ § 205 odst. 1 písm. a) a § 138 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

²³⁰ STRAKOŠ, Jan. *Zákon o některých přestupcích...*, s. 161.

²³¹ § 8 odst. 4, 5 a 6 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

²³² Podrobnější informace ke srovnání předešlé a současné právní úpravy např. KUČEROVÁ Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti...*, s. 810–820.; JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-772-9, s. 981–990.

Graf 2: Porovnání jednotlivých druhů přestupků dle zákona o některých přestupcích²³³

3.4. Ukládané správní tresty a ochranná opatření

3.4.1. Správní tresty

Správním trestem se rozumí právní následek, jenž je spojen se vznikem odpovědnosti za přestupek. Dříve se správní tresty označovaly jako tzv. sankce, nicméně nová terminologie ZOPŘ zavedla pojem tzv. správních trestů. Správní trest je vnímán jako opatření státního donucení. Oprávnění k ukládání takového opatření vyplývá ze zákona správním orgánům. Stěžejním znakem správního trestu je tzv. způsobení újmy, jelikož správním orgánem uložený trest proniká do osobní sféry pachatele přestupku. Trest představuje jakýsi zásah do pachatelových práv a svobod. Jako příklad lze uvést majetkovou újmu.^{234, 235}

Účel správního trestu primárně spočívá v ochraně před protiprávními škodlivými činy (ochranná funkce správního trestu). Jedná se konkrétně o ochranu jak veřejného řádu, společnosti, tak i jednotlivých osob. Trest by měl působit jak preventivně, tak i výchovně. Prevenci správní trest zajišťuje tím, že se snaží zabránit pachateli přestupku v dalším páčání

²³³ Odpověď na žádost o poskytnutí informací dle z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, č.j. MK1694/2024-VVŠK/Kol, sp.č. 268/2024 (vydáno dne 20. února 2024 Městským úřadem Kojetín)

²³⁴ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 104–105.

²³⁵ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 198.

přestupků. Respektive se zde jedná o snahu přinutit pachatele k dodržování zákona, a tím mít výchovný vliv i na zbytek společnosti.^{236, 237}

Další funkcí správního trestu je tzv. represivní. Osoba pachatele přestupku musí být za své protiprávní jednání potrestána. Nicméně správním orgánem uložený trest musí být přiměřený, spravedlivý a neodvratný. Neodvratnost správního trestu spočívá v tom, že osoba ví, že za své protiprávní jednání bude následně potrestána (uložení správního trestu ji nemine). Spravedlivým trestem se dále rozumí, že takový trest není ani nadmíru přísný/vysoký, ale není ani mírný/nízký. Správní trest taktéž nesmí být pro osobu pachatele likvidační.²³⁸

Jednotlivé druhy správních trestů, jejich výši a podmínky pro jejich ukládání musí vždy stanovit zákon. Zákon taktéž musí upravit okolnosti, k němž se při určení druhu a výměry správního trestu přihlédne (př. polehčující či přitěžující okolnosti). Primárně je úprava správních trestů vymezena v ZOPŘ, nicméně běžně dochází i k situaci, že jsou ve zvláštních zákonech upraveny i případné jiné správní tresty. Takové zvláštní zákony si mohou stanovit nad rámec ZOPŘ i jiné druhy správních trestů a mohou mít taktéž odchylně upravené podmínky pro jejich ukládání.^{239, 240}

ZOPŘ ve svém ustanovení § 35 upravuje 5 druhů správních trestů. Jedná se o napomenutí, pokutu, zákaz činnosti, propadnutí věci či propadnutí náhradní hodnoty a zveřejnění rozhodnutí o přestupku.²⁴¹ Výčet správních trestů je v ZOPŘ sice taxativní, nicméně jak už bylo zmíněno, tak zvláštní zákony mohou upravovat i vlastní specifické správní tresty. Z ustanovení § 36 ZOPŘ vyplývá, že pachateli přestupku lze za jeho protiprávní jednání uložit správní trest samostatně anebo společně s jiným správním trestem. Jedinou zakázanou kombinací představuje udělení napomenutí spolu s pokutou.^{242, 243}

Na základě poskytnutých dat od MěÚ Kojetín jsem se dozvěděla, že přestupková agenda města Kojetín ukládala ve zkoumaných letech 2019 až 2021 za spáchané přestupky pouze 2 druhy správních trestů, a to napomenutí a pokuty.²⁴⁴ Tudíž právě tyto 2 druhy správních trestů stručně objasním a následně je mezi sebou ve vybraných letech zanalyzuji.

²³⁶ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 198.

²³⁷ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 105.

²³⁸ Tamtéž.

²³⁹ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 198.

²⁴⁰ § 37 a násl. zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

²⁴¹ Dřívější přestupkový zákon neupravoval správní tresty (tehdy sankce) propadnutí náhradní hodnoty a zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Tyto správní tresty se objevily až v novém přestupkovém zákoně v roce 2017. Především zákon tehdy navíc upravoval tzv. sankci zákazu pobytu. SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo...*, s. 204–205.

²⁴² § 35–36 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

²⁴³ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 198.

²⁴⁴ Ostatní správní tresty blíže upravuje např. FRUMAROVÁ, Kateřina a kol. *Správní trestání...*, s. 79–80.

Napomenutí je, v porovnání s ostatními správními tresty, trestem nejmírnějším. Ukládá se za takové přestupky, jež jsou považovány za méně závažné. Trest proniká do sféry pachatele přestupku z morálního hlediska (resp. dochází ke způsobení morální újmy). Napomenutí má zejména výchovnou povahu a vede pachatele k uvědomění si svého protiprávního škodlivého jednání. Napomenutí se může uložit jakékoliv osobě a za jakýkoliv přestupek. Může být uloženo samostatně, nebo jak již bylo uvedeno, tak i společně s jiným druhem správního trestu, vyjma pokuty. Ustanovení § 45 ZOPŘ stanovuje, že správní orgán musí při ukládání napomenutí upozornit osobu pachatele přestupku na důsledky protiprávního jednání, které mu hrozí, pokud by se v budoucnu dopustil podobného protiprávního jednání. Správní orgán pachateli sdělí informaci o pokutě, jež by mu byla uložena, pokud by se v budoucnu dopustil podobného protiprávního jednání. Orgán pachateli sdělí taktéž i výši pokuty.^{245, 246}

Pokuta je tzv. pekuniárním neboli peněžitým správním trestem, jenž svou povahou způsobuje pachateli přestupku, v porovnání s napomenutím, závažnější zásah do jeho osobní sféry. Pachateli přestupku je uložena pokutou způsobena tzv. majetková újma. Pokuta je považována za nejčastěji ukládaný správní trest, jehož výši stanovuje správní orgán na základě svého uvážení (vždy ve vztahu k individuálnímu případu). Nicméně při stanovování výše pokuty je správní orgán limitován zvláštním zákonem. Buď zákon výslovně za spáchaný přestupek stanovuje horní hranici pro uložení pokuty nebo zákon takovou hranici neupravuje, a v tom případě platí, že výše uložené pokuty nesmí přesáhnout částku 1000 Kč.^{247, 248} U mladistvých nepodnikajících osob se horní hranice sazby pokuty snižuje o polovinu, avšak je zde podmínka, že výše pokuty nesmí přesáhnout částku 5000 Kč.²⁴⁹ Pokutu lze uložit za jakýkoliv přestupek a může být uložena jak samostatně, tak i společně s ostatními správními tresty (vyjma napomenutí). Splatná je do 30 dnů od právní moci rozhodnutí o přestupku, pokud správní orgán nestanoví pro splatnost pokuty lhůtu jinou.²⁵⁰

Z poskytnutých informací vyplývá, že přestupková agenda města Kojetín ve vybraných letech ukládala převážně pokuty, a to platí jak v jednotlivých letech (viz. Graf 4), tak i celkově v období 2019 až 2021 (viz. Graf 3). Tento výsledek jsem očekávala, nicméně jsem byla zaskočena, jak razantní je výsledný poměr mezi pokutami a napomenutími. Celkově bylo za roky 2019 až 2021 uloženo 146 správních trestů, z toho bylo konkrétně uloženo 109 pokut

²⁴⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo...*, s. 205

²⁴⁶ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 203–204.

²⁴⁷ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo...*, s. 206.

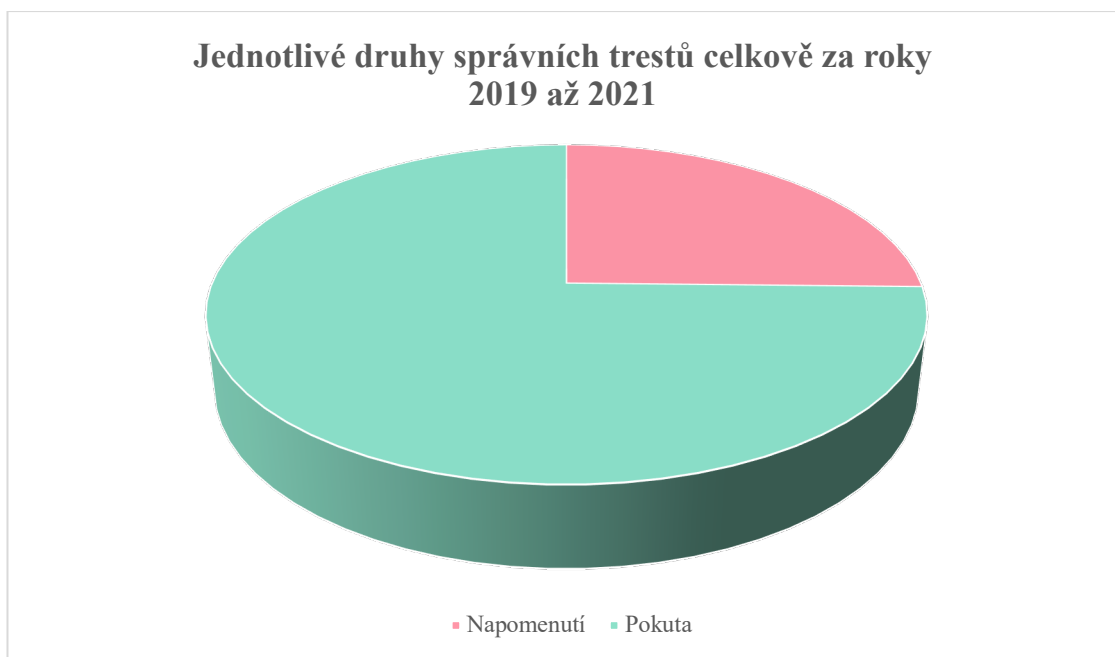
²⁴⁸ FRUMAROVÁ, Kateřina a kol. *Správní trestání...*, s. 79.

²⁴⁹ § 57 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

²⁵⁰ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 204–205.

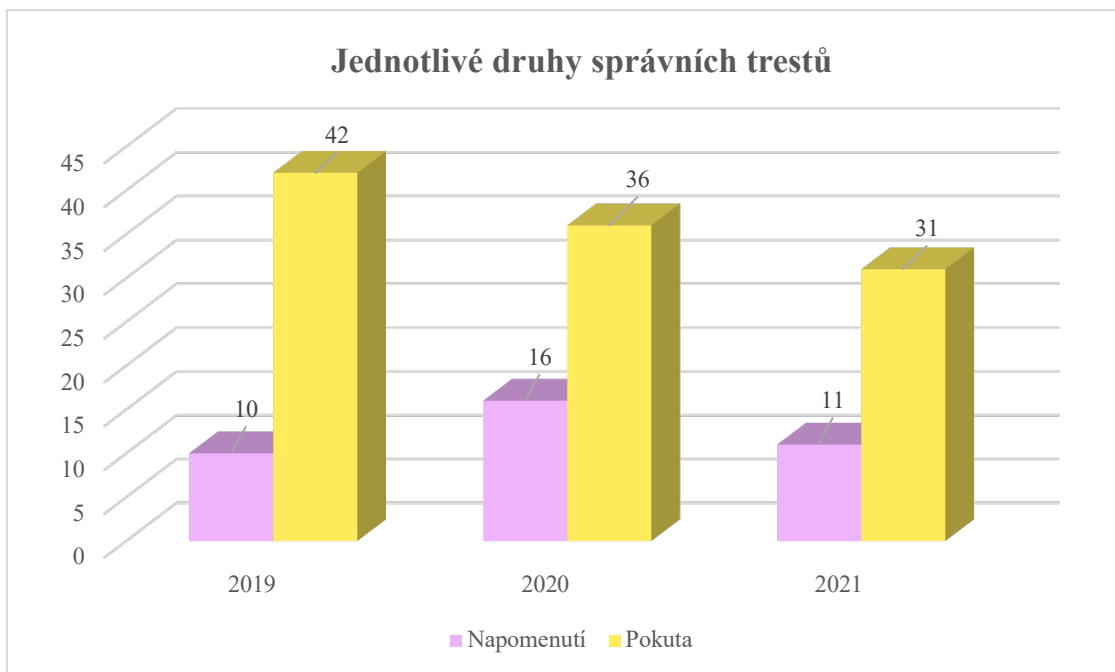
a 37 napomenutí. Z grafu je viditelné, že rozdíl mezi těmito správními tresty byl opravdu výrazný. Z celkového počtu uložených správních trestů bylo totiž napomenutí zastoupeno jen z pouhé čtvrtiny (viz. Graf 3).

Podobná situace nastává taktéž při porovnání uložených pokut a napomenutí v jednotlivých letech 2019 až 2021. Ve vybraných letech sice rozdíl mezi těmito správními tresty nebyl tak markantní, nicméně v každém roce bylo uloženo minimálně dvakrát více pokut než napomenutí (viz. Graf 4). V roce 2019 bylo uloženo 42 pokut, rok poté 36 a v roce 2021 jich bylo uloženo 31. Oproti tomu napomenutí bylo ve stejných letech uloženo desetkrát, šestnáctkrát a jedenáctkrát. I přes to, že byly pokuty každým rokem přestupkovou agendou ukládány v menším množství (v grafu si lze povšimnout klesající tendence), tak jejich postavení, jakožto nejčastěji ukládaného správního trestu, nemůže být zpochybněno.

Graf 3: Porovnání ukládaných správních trestů celkově za vybrané tři roky²⁵¹

²⁵¹ Odpověď na žádost o poskytnutí informací dle z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, č.j. MK1694/2024-VVŠK/Kol, sp.č. 268/2024 (vydáno dne 20. února 2024 Městským úřadem Kojetín)

Graf 4: Porovnání ukládaných správních trestů v jednotlivých letech²⁵²

3.4.2. Ochranná opatření

Ochranná opatření upravují blíže ustanovení § 51 až § 54 ZOPŘ. Tato opatření se neřadí mezi správní tresty, tvoří samostatnou kategorii. Jedná se o určité právní důsledky, které nastávají v souvislosti se spáchaným přestupkem. Stejně jako správní trest, tak i ochranné opatření má charakter státního donucení. Opatření ukládá správní orgán na základě zákona. Uložení ochranného opatření dochází ke způsobení újmy, která může mít povahu buď majetkovou nebo morální. Nicméně primárním cílem ochranného opatření není způsobení újmy, ale zajištění prevence. Újma, jež je pachateli přestupku způsobena je nevyhnutelným účinkem uloženého opatření. Hlavním cílem je pachatele vychovat a zamezit mu v dalším porušování či ohrožování zákonem chráněných zájmů, anebo zabrat věc související se spáchaným přestupkem.^{253, 254, 255}

Existují 2 druhy ochranných opatření – omezující opatření a zabránění věci či náhradní hodnoty. Zpravidla platí, že se ochranná opatření ukládají vedle správních trestů, nicméně ochranné opatření zabránění věci či náhradní hodnoty může být uloženo i samostatně. Omezující

²⁵² Odpověď na žádost o poskytnutí informací dle z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, č.j. MK1694/2024-VVŠK/Kol, sp.č. 268/2024 (vydáno dne 20. února 2024 Městským úřadem Kojetín)

²⁵³ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo...*, s. 208.

²⁵⁴ KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 94–95.

²⁵⁵ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 232.

opatření lze uložit pouze FO, pokud to umožní ustanovení zvláštního zákona. Avšak musí zde dojít ke splnění podmínky, že mezi spáchaným přestupkem a uloženým omezujícím opatřením existuje přímá souvislost. Uložené opatření musí být přiměřené závažnosti a povaze přestupku, a musí zohledňovat osobní poměry pachatele. Dle zákona o některých přestupcích lze takové opatření uložit za přestupky uvedené v ustanovení § 4 odst. 1 a 2, § 5 odst. 1, § 7 odst. 1 a 3, a § 8 odst. 1 a 3. Omezující opatření lze rozdělit do tří skupin. První skupinu představují zákazy v navštěvování určitých míst. Může se jednat o nějaké veřejně přístupné místo (např. park nebo parkoviště) či místo, kde se koná nějaká sportovní, kulturní či jiná společenská akce (např. fotbalový stadion či divadlo). Druhou skupinu představují povinnosti zdržení se styku s jednou určitou osobou či se stanoveným okruhem osob (např. z důvodu stalkingu). Třetí skupinou jsou povinnosti podrobení se vhodnému nápravnému programu, a to buď pro zvládnutí agrese nebo násilného chování (např. za situace kdy došlo k užití fyzického násilí na rodinném příslušníkovi nebo svém partnerovi). Omezující opatření může správní orgán uložit nejdéle na dobu 1 roku. Takové opatření může mít účinky buď pouze ve správním obvodu správního orgánu, jenž takové opatření uložil, nebo také i v jiných správních obvodech.^{256, 257} Informační povinnost správního orgánu vůči ostatním správním orgánům a následná kontrola dodržování takového opatření je blíže upravena v ustanovení § 52 odst. 4 a 5 ZOPŘ.²⁵⁸

Zabrání věci je upraveno v ustanovení § 53 ZOPŘ. Cílem tohoto ochranného opatření je zabránit pachateli přestupku, aby se s konkrétní věcí dopouštěl páchaní dalších přestupků. Nicméně je nutné uvést, že opatření zabránění věci lze uložit jen subsidiárně, pokud není možno pachateli přestupku uložit správní trest propadnutí věci dle ustanovení § 48 odst. 1 ZOPŘ, a jsou-li splněny podmínky uvedené v ustanovení § 53 odst. 1 písm. a) – e). Zabrání dané věci navíc musí vyžadovat bezpečnost osob či majetku, či případně jiný obecný zájem (př. ochrana společenských hodnot). Pachateli přestupku může být také zabráněna věc, jež je výnosem (nikoli bezprostředním) ze spáchaného přestupku, a to i v případě, kdy nejsou splněny podmínky v ustanovení § 53 odst. 1 ZOPŘ. Výnosem je v takovém případě věc, jež pachatel svým protiprávním jednáním nabyl, nebo například získaná odměna za takové jednání.^{259, 260, 261}

²⁵⁶ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo...*, s. 232–233.

²⁵⁷ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo...*, s. 208.

²⁵⁸ § 52 odst. 4 a 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

²⁵⁹ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 118.

²⁶⁰ § 48 odst. 1 a § 53 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

²⁶¹ KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 100–101.

Opatření zabrání věci se ukládá především u přestupků proti majetku, jež jsou upraveny v ustanovení § 8 odst. 1 a 2 zákona o některých přestupcích. O zabrání věci musí správní orgán pravomocně rozhodnout maximálně do 5 let od spáchání přestupku. Hodnota zabrané věci musí být přiměřená, resp. nesmí být v zjevném nepoměru k povaze a závažnosti spáchaného přestupku. Jakmile se stane vydané rozhodnutí o zabrání věci pravomocným, tak vlastník pozbude k dané věci vlastnické právo. Novým vlastníkem se následně stane stát (ČR).^{262, 263}

K zabrání náhradní hodnoty dochází v případě, kdy osoba, jejíž věc by mohla být správním orgánem zabráněna, stihne danou věc zničit, poškodit, zcizit, zatajit, učinit neupotřebitelnou či ji zuzitkuje nebo ji jiným způsobem zmaří. Opatření může být správním orgánem uloženo, avšak není to jeho povinností. Opatření lze uložit ve výši odpovídající hodnotě věci, jež měla být osobě zabráněna, přičemž náhradní hodnotu zpravidla představují peníze. Podmínky přechodu vlastnického práva na stát jsou upraveny stejně jako u ochranného opatření zabrání věci.^{264, 265}

Ve své práci jsem se dále chtěla těmito ochrannými opatřeními dále zabývat a porovnávat je mezi sebou ve vybraných letech 2019 až 2021. Nicméně mi bylo MěÚ Kojetín sděleno, že přestupková agenda města Kojetín v těchto letech vůbec žádná ochranná opatření neukládala.²⁶⁶ Tato informace mě překvapila, jelikož jsem očekávala, že alespoň v souvislosti s přestupky proti majetku dle § 8 zákona o některých přestupcích budou některá opatření uložena.

²⁶² FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 118–119.

²⁶³ KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 101.

²⁶⁴ FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní...*, s. 119.

²⁶⁵ KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich...*, s. 102.

²⁶⁶ Odpověď na žádost o poskytnutí informací dle z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, č.j. MK1694/2024-VVŠK/Kol, sp.č. 268/2024 (vydáno dne 20. února 2024 Městským úřadem Kojetín)

Závěr

Jak již bylo zmíněno v úvodu, tak dílčím cílem mé bakalářské práce bylo vymezit základní instituty přestupkového práva. V první kapitole své práce jsem tedy nejprve charakterizovala přestupkové právo a uvedla jeho dělení. Následně jsem vymezila prameny přestupkového práva, a to jak na úrovni mezinárodní, tak i na úrovni vnitrostátní. Jelikož je za fundamentální pramen přestupkového práva označován právě ZOPŘ, tak jsem část své práce zaměřila právě na objasnění působnosti tohoto zákona. V druhé kapitole jsem stručně definovala základní pojem přestupku, vymezila zde i jeho znaky a uvedla rozdíly, na základě kterých se od sebe přestupky a trestné činy odlišují. Nicméně převážnou část této kapitoly jsem se věnovala vzniku tzv. odpovědnosti za přestupek, jež může vzniknout jak podnikajícím osobám, nepodnikajícím fyzickým osobám, tak i podnikajícím fyzickým osobám.

Primárním cílem této práce bylo zanalyzování činnosti přestupkové agendy města Kojetín ve vybraných letech 2019 až 2021. Volba těchto konkrétních let nebyla náhodná a bezdůvodná, tyto roky jsem si zvolila z toho důvodu, jelikož na přelomu let 2019 a 2020 na území ČR propukla tzv. pandemie Covid-19. Celá třetí kapitola práce se věnuje právě bližšímu popisu a následné analýze této agendy.

Záměrem práce bylo zjistit jaké jednotlivé druhy přestupků agenda projednává, resp. jaké přestupky spadají do její působnosti, a jaké druhy správních trestů a ochranných opatření agenda ukládá. Dále jsem zjišťovala kolik přestupků je agendě na základě zákona o některých přestupcích ročně oznámeno (celkově, ale i jednotlivých druhů) a kolik je ročně přibližně uloženo správních trestů a ochranných opatření. A jako poslední věc jsem chtěla dokázat, že v roce 2020 bylo přestupkové agendě oznámeno celkem nejméně přestupků v porovnání s ostatními vybranými roky.

Zjistila jsem, že přestupková agenda spadá z organizačního hlediska pod odbor vnitřních věcí, školství a kultury Městského úřadu Kojetín, a vykonává státem přenesenou působnost na základě ustanovení § 109 odst. 3 písm. b) zákona o obcích. Její místní příslušnost je blíže upravena v ustanovení § 62 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a její věcná příslušnost je stanovena dle ustanovení § 60 odst. 2 ZOPŘ, a navíc dle ustanovení § 61 odst. 1 písm. b) a § 64 odst. 1 zákona o obcích taktéž zvláštními zákony.

Věcná působnost agendy je vymezena v příloze č. 4 organizačního řádu Městského úřadu Kojetín. Do věcné působnosti agendy spadá projednávání přestupků, poskytování zpráv o pověsti osob jiným oprávněným úřadům a zadávání údajů o přestupcích do Registru přestupků. Přestupky projednává dle zákona o některých přestupcích, zákona o odpadech,

zákona o obcích, zákona o podpoře sportu, zákona o obecní policii, zákona o válečných hrobech a pietních místech, a zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Agenda navíc projednává přestupky i na základě uzavřených veřejnoprávních smluv a na základě podnětů, jež jí byly podány ostatními odbory Městského úřadu Kojetín. Do místní působnosti této agendy spadá na základě zákonného zmocnění město Kojetín a na základě uzavřené koordinační veřejnoprávní smlouvy i obec Stříbrnice.

Pro výzkum jsem si zvolila, jak už bylo výše zmíněno, pouze takové druhy přestupků, jež agenda projednává dle zákona o některých přestupcích. Zjistila jsem, že dle tohoto zákona přestupková agenda projednává pouze přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě (§ 4), přestupky proti veřejnému pořádku (§ 5), přestupky křivého vysvětlení (§ 6), přestupky proti občanskému soužití (§ 7), a přestupky proti majetku (§ 8).

Ze statistických dat poskytnutých Městským úřadem Kojetín vyplývá, že v roce 2019 bylo celkem přestupkové agendě oznámeno 285 přestupků, v roce 2020 jich bylo oznámeno pouze 231 a v roce 2021 bylo oznámeno 319 přestupků. Z toho vyplývá, že má hypotéza byla potvrzena, a v roce 2020 tak bylo oznámeno nejméně přestupků dle zákona o některých přestupcích. Co se týče statistik jednotlivých druhů přestupků, tak v každém vybraném roce bylo nejvíce oznámeno přestupků proti občanskému soužití (§ 7). Na druhou stranu nejméně oznamovanými druhy přestupků byly přestupky proti křivému vysvětlení (§ 6) a přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě (§ 4).

Zjistila jsem, že ve vybraných letech přestupková agenda města Kojetín ukládala pouze 2 druhy správních trestů, a to napomenutí a pokuty. Nicméně uložených pokut v porovnání s uloženými napomenutími bylo značně více, a to platí jak pro jednotlivé roky, tak i celkově pro období 2019 až 2021. Celkově bylo za roky 2019 až 2021 uloženo 146 správních trestů, z toho bylo konkrétně uloženo 37 napomenutí a 109 pokut. Rozdíl mezi těmito druhy správních trestů byl opravdu razantní, jelikož z celkového počtu uložených správních trestů bylo napomenutí zastoupeno jen z pouhé čtvrtiny. Obdobná situace nastává též při porovnání těchto druhů správních trestů v jednotlivých letech 2019 až 2021. Rozdíl už nebyl sice tak výrazný, nicméně v každém vybraném roce bylo uloženo minimálně dvakrát více pokut než napomenutí.

Na konci své práce jsem taktéž chtěla zkoumat a následně mezi sebou početně srovnávat druhy uložených ochranných opatření, nicméně jsem se od Městského úřadu Kojetín dozvěděla, že ve vybraných letech žádné ochranné opatření neuložil. Tato informace mě překvapila, jelikož jsem si myslela, že úřad alespoň nějaké ochranné opatření uložil např. v souvislosti se spáchaným přestupkem proti majetku (§ 8).

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá „Analýzou přestupkové agendy města Kojetín“ v letech 2019 až 2021. Záměrem práce je zjistit jaké druhy přestupků dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, tato agenda ve své působnosti projednává a kolik jich je přibližně ročně oznámeno. Zároveň je cílem taktéž zjistit, jaké správní tresty a ochranná opatření pachatelům přestupků agenda ukládá a kolik jejich ročně agendou uloženo. Práce by měla taktéž potvrdit myšlenku, že s přicházející pandemií Covid-19 bylo přestupkové agendě v roce 2020 oznámeno méně přestupků než v ostatních vybraných letech. Data vyskytující se v práci mi byli poskytnuty Městským úřadem Kojetín na základě podané žádosti o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Klíčová slova: přestupek, působnost, odpovědnost za spáchání přestupku, přestupková agenda, Městský úřad Kojetín, správní trest, ochranné opatření

Abstract

This bachelor thesis deals with the "Analysis of the administrative delicts (offence) agenda of the city of Kojetín" in the years 2019 to 2021. The aim of the thesis is to find out what types of offences according to Act No. 251/2016 Coll., on Certain Offences, as amended, are dealt with by this agenda and how many of them are reported approximately annually. At the same time, the aim is also to find out what administrative penalties and protective measures the agenda imposes on offenders and how much is imposed annually by the agenda. The thesis should also confirm the idea that with the coming Covid-19 pandemic, fewer offences were reported to the misdemeanor agenda in 2020 than in other selected years. The data appearing in the thesis were provided to me by the Kojetín Municipal Office on the basis of a submitted request for the provision of information pursuant to Act No. 106/1999 Coll., on Free Access to Information, as amended.

Keywords: offence, scope, liability for committing an offence, administrative delicts (offence) agenda, Kojetín Municipal Office, administrative punishment, protective measure

Seznam použitých zdrojů

Monografie

- 1) FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní*. 2. vydání. Praha: Leges, 2021. ISBN 978-80-7502-531-9
- 2) FILIP, Jan. *Ústavní právo: učební text pro bakalářské studium*. 4., aktualizované a doplněné vydání. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015. ISBN 978-80-210-7845-1
- 3) FRUMAROVÁ, Kateřina a kol. *Správní právo procesní*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-827-6
- 4) FRUMAROVÁ, Kateřina a kol. *Správní trestání*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-250-9
- 5) HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1
- 6) HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní věda – Teorie veřejné správy*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014. ISBN 978-80-7478-561-0
- 7) JIRÁSEK, Jiří a kol. *Ústavní základy organizace státu*. Praha: Leges, 2013. ISBN 978-80-87576-57-1
- 8) KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich s poznámkami a vzory rozhodnutí a jiných správních aktů*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-207-3
- 9) KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-820-7
- 10) MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbora. *Průvodce novým přestupkovým zákonem pro správní praxi*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-200-4
- 11) OSINA, Petr. *Teorie práva*. Praha: Leges, 2013. ISBN 978-80-87576-65-6
- 12) PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-221-9
- 13) SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-564-4
- 14) STEHLÍK, Václav, HAMULÁK, Ondřej, PETR, Michal. *Právo Evropské unie: Ústavní základy a vnitřní trh*. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-277-6

Komentáře

- 1) JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-772-9
- 2) KOPECKÝ, Martin a kol. *Zákon o obcích. Komentář. 2., aktualizované vydání.* Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2016. ISBN 978-80-7552-376-1
- 3) KUČEROVÁ Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou.* Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-211-0
- 4) STRAKOŠ, Jan. *Zákon o některých přestupcích. Praktický komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. ISBN 978-80-7598-096-0

Právní předpisy

- 1) Listina základních práv a svobod, vyhlášená usnesením předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. jako součást ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- 2) Ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- 3) Vyhláška Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů
- 4) Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- 5) Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
- 6) Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- 7) Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů
- 8) Zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů
- 9) Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů
- 10) Zákon č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 11) Zákon č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence, ve znění pozdějších předpisů
- 12) Zákon č. 141/1996 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

- 13) Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů
- 14) Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů
- 15) Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů
- 16) Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů
- 17) Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- 18) Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 19) Zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů
- 20) Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 21) Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem, ve znění pozdějších předpisů
- 22) Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 23) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů
- 24) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- 25) Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů
- 26) Zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

Judikatura

- 1) Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. října 2004, sp. zn. 6 A 126/2002-29. Dostupné na: www.nssoud.cz

Internetové zdroje a články

- 1) BENEŠ, Prokop. *Subsidiarita trestní represe a zásada ultima ratio v novém trestním zákoně* [online]. bcak.cz [cit. 21. února 2024]. Dostupné na: <https://www.bcak.cz/subsidiarita-trestni-represe-a-zasada-ultima-ratio-v-novem-trestnim-zakone/>
- 2) ČLOVĚK V PRÁVU. 8.1.2.9. *Zavinění — Člověk v právu* [online]. clovekvpravu.cz [cit. 29. února 2024]. Dostupné na: <https://clovekvpravu.cz/prirucka/8-trestni-pravo/8-1-trestni-pravo-hmotne/8-1-2-obecna-cast-zakladni-pojmy-a-pravidla-trestniho-prava/8-1-2-9-zavineni/#top>

- 3) DOLEČEK, Marek. *Odpovědnost za přestupky podle přestupkového zákona. Přestupky* [online]. businessinfo.cz, 30. června 2021 [cit. 7. února 2024]. Dostupné na: <https://www.businessinfo.cz/navody/odpovednost-za-prestupky-podle-noveho-prestupkoveho-zakona-ppbi/2/#h-p-estupky>
- 4) DOLEČEK, Marek. *Odpovědnost za přestupky podle přestupkového zákona. Odpovědnost osoby fyzické za přestupek* [online]. businessinfo.cz, 30. června 2021 [cit. 29. února 2024]. Dostupné na: <https://www.businessinfo.cz/navody/odpovednost-za-prestupky-podle-noveho-prestupkoveho-zakona-ppbi/3#odpovednost-osoby-fyzicke-za-prestupek>
- 5) DOLEČEK, Marek. *Odpovědnost za přestupky podle přestupkového zákona. Odpovědnost právnické osoby za přestupek* [online]. businessinfo.cz, 30. června 2021 [cit. 4. března 2024]. Dostupné na: <https://www.businessinfo.cz/navody/odpovednost-za-prestupky-podle-noveho-prestupkoveho-zakona-ppbi/3#odpovednost-pravnicke-osoby-za-prestupek>
- 6) GEALFOW, John A., NOVÁK, Petr. *Působnost trestních zákonů — iurium Wiki* [online]. wiki.iurium.cz, 12. srpna 2016 [cit. 20. ledna 2024]. Dostupné na: http://wiki.iurium.cz/w/Působnost_trestních_zákonů
- 7) IURIDICTUM, *Působnost — iuridictum: Encyklopedie o právu* [online]. iuridictum.pecina.cz, 17. srpna 2016 [cit. 20. ledna 2024]. Dostupné na: <https://iuridictum.pecina.cz/w/Působnost>
- 8) MĚSTSKÝ ÚŘAD KOJETÍN. *Rozsah činnosti a územní působnost — Městský úřad Kojetín* [online]. kojetin.cz [cit. 12. března 2024]. Dostupný na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/>
- 9) MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (3. aktualizovaná verze) — Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. mvcr.cz, 1. února 2022 [cit. 22. ledna 2024]. Dostupný na: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-rizeni-o-nich-ucinny-od-1-7-2017.aspx>
- 10) MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Veřejný pořádek — Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. mvcr.cz, [cit. 18. března 2024]. Dostupný na: <https://www.mvcr.cz/clanek/verejny-poradek.aspx>
- 11) OBVINENY CZ. *Přestupek, přečin a zločin: Jaké jsou mezi nimi rozdíly? — OBVINENY CZ: advokáti pro trestní právo* [online]. obvineny.cz [cit. 11. února 2024]. Dostupné na: <https://obvineny.cz/poradna/prestupek-precin-zlocin/>

- 12) PORTÁL EVROPSKÉ E-JUSTICE. *Vnitrostátní právní předpisy — Portál evropské e-Justice* [online]. e-justice.europa.eu, 16. září 2020 [cit. 20. ledna 2024]. Dostupný na: https://e-justice.europa.eu/content_member_state_law-6-cz-maximizeMS-cs.do?member=1
- 13) POTĚŠIL, Lukáš. „Dobrá správa“ v dokumentech rady Evropy — Ministerstvo vnitra České republiky [online]. mvcr.cz, 12. června 2008 [cit. 18. ledna 2024]. Dostupné na: <https://www.mvcr.cz/clanek/dobra-sprava-v-dokumentech-rady-evropy.aspx>

Ostatní zdroje

- 1) Odpověď na žádost o poskytnutí informací dle z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, č.j. MK1694/2024-VVŠK/Kol, sp.č. 268/2024 (vydáno dne 20. února 2024 Městským úřadem Kojetín)
- 2) Příloha č. 1 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>
- 3) Příloha č. 3 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>
- 4) Příloha č. 4 vnitřního předpisu č. 2/2023, organizačního řádu Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>
- 5) Vnitřní předpis č. 2/2023, organizační řád Městského úřadu Kojetín, ve znění pozdějších předpisů [online]. 26. října 2023 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/organizacni-rad.html>
- 6) Výroční zpráva o činnosti Městského úřadu Kojetín v roce 2019 [online]. 16. března 2020 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/vyrocní-zpravy-o-cinnosti-meu.html>
- 7) Výroční zpráva o činnosti Městského úřadu Kojetín v roce 2020 [online]. 10. března 2021 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/vyrocní-zpravy-o-cinnosti-meu.html>
- 8) Výroční zpráva o činnosti Městského úřadu Kojetín v roce 2021 [online]. 1. března 2022 [cit. 18. března 2024]. Dostupné na: <https://www.kojetin.cz/cs/mestsky-urad-kojetin/vyrocní-zpravy-o-cinnosti-meu.html>

- 9) Veřejnoprávní smlouva 1/VS/2021, uzavřená mezi městem Kojetín a obcí Stříbrnice, ve znění pozdějších předpisů. [cit. 18. března 2024]. Dostupná na: http://www.vestniky.cz/cgi-bin/vest/aspi_o?WVCNC0+24493

Seznam příloh

Seznam grafů

Graf 1: Veškeré oznámené přestupky dle zákona o některých přestupcích	39
Graf 2: Porovnání jednotlivých druhů přestupků dle zákona o některých přestupcích	45
Graf 3: Porovnání ukládaných správních trestů celkově za vybrané tři roky	48
Graf 4: Porovnání ukládaných správních trestů v jednotlivých rocích	49

Seznam obrázků

Obrázek 1: Organizační struktura MěÚ Kojetín	34
--	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Porovnání rozdílů mezi přestupky a trestnými činy	23
--	----